

**STAN
BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU GARWOLIŃSKIEGO
ZA 2025 ROK**

Garwolin, 06.03.2026 r.

SPIS TREŚCI

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA TERENU POWIATU	3
II. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI KONTROLNO-REPRESYJNEJ, W ZAKRESIE KONTROLI WYKONYWANYCH W RAMACH REALIZACJI ZADAŃ INSPEKCJI SANITARNEJ ORAZ POMIARACH I BADANIACH WYKONYWANYCH NA RZECZ NADZORU I ZAKRESIE TYCH ANALIZ	4
III. INFORMACJA DOTYCZĄCA WYDANYCH OPINII, W TYM O PROJEKTACH OBIEKTÓW NOWO BUDOWANYCH LUB ADAPTOWANYCH	5
IV. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA	8
V. OCENA STANU SANITARNO HIGIENICZNYCH OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH	9
VI. OCENA ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI W WODĘ	23
VII. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	26
VIII. OCENA NARAŻENIA ZAWODOWEGO W ZAKŁADACH PRACY Z UWZGLĘDNIENIEM RODZAJU CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH, WIELKOŚCI POPULACJI ZAWODOWO NARAŻONEJ NA TE CZYNNIKI	29
IX. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH WRAZ Z OCENĄ ZAGROŻEŃ DLA ZDROWIA	33
X. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA	38
XI. WNIOSKI	57

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA TERENU POWIATU

Powiat garwoliński zajmuje powierzchnię 1284,29 km²,

Należą do niego: 2 miasta, tj. Garwolin i Łaskarzew, 3 miasto-gminy, tj. Pilawa, Żelechów i Maciejowice oraz 9 gmin: Garwolin, Łaskarzew, Borowie, Górzno, Miastków Kościelny, Parysów, Sobolew, Wilga, Trojanów.

II. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI KONTROLNO-REPRESYJNEJ, W ZAKRESIE KONTROLI WYKONYWANYCH W RAMACH REALIZACJI ZADAŃ INSPEKCJI SANITARNEJ ORAZ POMIARACH I BADANIACH WYKONYWANYCH NA RZECZ NADZORU I ZAKRESIE TYCH ANALIZ

Wyszczególnienie	Badania ogółem	Wykonane oznaczenia			Liczba pobranych próbek	Kontrole (wizytacje)	Decyzje					Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Wnioski o ukaranie	Akty oskarżenia	Nalożone mandaty	Kwota nałożonych mandatów w złotych	Nalożone kary pieniężne	Kwota nałożonych kar pieniężnych w złotych		
		chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne			wydane w I instancji				wydane w II instancji przez PWIS										
							przez PPIS i PGIS		przez PWIS												
							merytoryczne	płatnicze	merytoryczne	płatnicze											
0	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		
Ogółem	1	494		1711	475	2945	203	254				61				53	16 400,00				
Komórki organizacyjne stacji sanitarno--epidemiologicznych	higiena	komunalna	2			167	217	53	15				9				2	400,00			
		żywności, żywienia i przedmiotów użytku	3	268		268	308	410	112	141				6				51	16 000,00		
		pracy	4					145	28	16				1							
		dzieci i młodzieży	5	226		1443		209	8	3											
		radiacyjna	6																		
		epidemiologia	7					1847	2												
	zapobiegawczy nadzór sanitarny	8					61		79				45								
	środki zastępcze						4														
	inne Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	9					52														

III. INFORMACJA DOTYCZĄCA WYDANYCH OPINII, W TYM O PROJEKTACH OBIEKTÓW NOWO BUDOWANYCH LUB ADAPTOWANYCH

Do zakresu działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416), należy m.in.:

- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych, a także zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024, poz. 1112, z późn. zm.),
- opiniowanie i uzgadnianie w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko (w zakresie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin),
- wydawanie opinii w postępowaniach o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- uzgadnianie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz projektu decyzji o warunkach zabudowy zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2024, poz. 1130, z późn. zm.). Stanowiska w powyższym zakresie zajmowane są na wniosek.
- uzgadnianie planów organizacji i funkcjonowania zespołów zastępczych miejsc szpitalnych na potrzeby obronne państwa na terenie miast i gmin w powiecie garwolińskim, na podstawie §12 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 października 2023 r. w sprawie przygotowania i wykorzystania podmiotów leczniczych na potrzeby obronne państwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 1456). Stanowiska w powyższym zakresie zajmowane są na wniosek.

W zakresie uzgodnień dotyczących przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przy sporządzaniu dokumentów planistycznych.

W roku 2025 wydano **10 opinii sanitarnych** dotyczące określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko. Opinie dotyczyły głównie nowych projektów planów ogólnych gmin oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin lub ich części. We wszystkich przypadkach stwierdzono potrzebę przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Dla porównania w roku 2024 wydano 22 opinie w tym zakresie.

W zakresie opiniowania projektu dokumentu planistycznego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

W roku 2025 wydano **16 opinii sanitarnych** dotyczących projektów planów ogólnych gmin oraz projektów planów zagospodarowania przestrzennego gmin wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Wydane opinie nie zawierały uwag.

Projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będące przedmiotem opiniowania zawierały ustalenia w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i krajobrazu dotyczących m. in.: zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenach zabudowy mieszkaniowej, zapewnienia zorganizowanej gospodarki odpadami, zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.

Dla porównania w roku 2024 wydano 8 opinii w tym zakresie.

W zakresie wydawania opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W roku 2025 wydano **6 opinii sanitarnych** uzgadniających przedsięwzięcie w zakresie środowiskowych uwarunkowań zgody na jego realizację.

Dla porównania roku 2024 wydano 8 opinii w tym zakresie.

W zakresie uzgadniania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W roku 2025 wydano **28 opinii sanitarnych** w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym 4 opinie stwierdzające konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określające zakres raportu o ich oddziaływaniu na środowisko (dotyczące budowy stacji paliw oraz farm fotowoltaicznych).

W postępowaniach dotyczących oceny oddziaływania na środowisko opiniowane były przedsięwzięcia wymienione w §3 rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Najwięcej opinii dotyczyło planowanej zabudowy jednorodzinnej, farm fotowoltaicznych oraz przebudowy dróg. We wszystkich dokumentacjach zostały przedstawione rozwiązania chroniące środowisko proponujące techniczne i organizacyjne rozwiązania minimalizujące wpływ przedsięwzięcia na zdrowie i warunki życia ludzi.

Dla porównania w roku 2024 wydano 43 opinie w tym zakresie.

W zakresie uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W roku 2025 dokonano **uzgodnień w formie opinii sanitarnej** łącznie dla **25 projektów budowlanych**, obiektów nowo budowanych oraz projektów technologicznych, obiektów poddanych zmianie sposobu użytkowania lub adaptacji. Projekty dotyczyły: lokali kosmetycznych (7 opinii), lokali gastronomicznych (3 opinie), gabinetów lekarskich (2 opinie), fizjoterapii/masażu/yogi (4 opinie), przebudowy stacji uzdatniania wody (2 opinie), salonu fryzjerskiego (1 opinia), obiektów oświatowych (4 opinie), sala zabaw dla dzieci (1 opinia) zmiany sposobu użytkowania (1 opinia).

W opiniowanych dokumentacjach projektowych zwracano szczególną uwagę na spełnienie warunków technicznych w obiekcie (z uwzględnieniem możliwości uzyskania odstępstwa od tych warunków), a także na przyłączenie do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, zapewnienie wentylacji pomieszczeń, dostosowanie układu funkcjonalnego odpowiednio do przeznaczenia obiektu oraz usytuowanie elementów zagospodarowania działki.

Dla porównania w roku 2024 wydano 17 opinii w tym zakresie.

W zakresie uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W roku 2025 uczestniczono w **61 kontrolach obiektów** w związku z dopuszczeniem ich do użytkowania i spełnienia wymagań higieniczno-zdrowotnych.

Oceniano załączoną dokumentację pod względem spełnienia wymagań higieniczno-zdrowotnych oraz z zakresu prawa budowlanego. Przeprowadzono kontrole odbiorowe w ocenianych obiektach i wydano **55 opinii sanitarnych** o niezgłoszeniu sprzeciwu w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania.

Najwięcej obiektów przeznaczonych było na działalność:

- fryzjersko-kosmetyczną
- gastronomiczną,
- obiekty użyteczności publicznej (SUW-y, budynek KP PSP, obiekty sportowe, sale zabaw dla dzieci).

W obiektach oddanych do użytkowania zaopatrzenie w wodę odbywa się z sieci wodociągowej, natomiast odprowadzenie ścieków w większości jest do sieci kanalizacji, a w pojedynczych przypadkach do szczelnego zbiornika na nieczystości płynne. We wszystkich

obiektach przed oddaniem do użytku przeprowadzono badanie wody potwierdzające spełnienie parametrów bakteriologiczno-chemicznych wody.

W obiektach dopuszczonych do użytku w zakresie wentylacji jest wentylacja grawitacyjna, mechaniczna nawiewno-wywiewna oraz klimatyzacja.

Dla porównania w roku 2024 przeprowadzono 60 kontroli i wydano 57 opinii.

W zakresie uzgodnienia projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz projektu decyzji o warunkach zabudowy.

W roku 2025 wpłynęło 3055 wniosków o uzgodnienie projektów warunków zabudowy i o ustalenie lokalizacji celu publicznego, **dokonano uzgodnień w formie postanowienia łącznie dla 49 projektów decyzji o warunkach zabudowy, w tym 10 dotyczących projektu uzgodnienia lokalizacji inwestycji celu publicznego.** Najczęściej postanowienia dotyczyły budowy budynków usługowych, magazynowych i produkcyjnych.

Dla porównania w roku 2024 dokonano uzgodnień w formie postanowienia łącznie dla 25 projektów decyzji o warunkach zabudowy.

W zakresie uzgodnienia planów organizacji i funkcjonowania zespołów zastępczych miejsc szpitalnych na potrzeby obronne państwa na terenie miast i gmin w powiecie garwolińskim.

W roku 2025 wpłynęło **13 wniosków** o uzgodnienie planów organizacji i funkcjonowania zespołów zastępczych miejsc szpitalnych na potrzeby obronne państwa na terenie miast i gmin, **dokonano uzgodnień wszystkich projektów planów pod warunkiem spełnienia określonych wymagań sanitarno-epidemiologicznym.** Najczęściej wybierane lokalizacje to budynki zespołów oświatowych oraz budynki Ochotniczych Straży Pożarnych.

IV. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Wybrane choroby zakaźne w latach 2016-2025

Nazwa choroby zakaźnej	2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025	
	ilość zach	zap.*	ilość zach	zap.*	ilość zach	zap.*	ilość zach	zap.*	ilość zach	zap.*	ilość zach	zap.*	ilość zach.	zap.*	ilość zach	zap.*	ilość zach	zap.*	ilość zach	zap.*
WZW typu C	7	6,4	2	1,8	2	1,8	6	5,5	3	2,7	3	2,8	1	0,9	1	0,9	1	0,9	8	7,6
WZW typu B	4	3,7	1	0,9	1	0,9	10	9,2	1	0,9	-	-	-	-	1	0,9	2	1,9	12	11,4
Salmonelozы zatrucia pokarmowe	54	49,7	26	23,9	45	41,3	35	32,1	11	10,1	37	34,1	18	17	48	45,4	22	20,9	44	41,8
Krztusiec	16	14,7	4	3,7	3	2,8	4	3,7	10	9,2	-	-	1	0,9	1	0,9	165	156,4	52	49,4
WZW typu A	-	-	10	9,2	2	1,8	7	6,4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,9	1	0,9
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień	28	25,7	18	16,5	22	20,2	26	23,9	14	12,8	14	12,8	36	34	41	38,8	40	37,9	48	45,6
Choroba z Lyme	40	36,8	35	32,1	34	31,2	57	52,3	22	20,2	50	46	71	67	68	64,4	88	83,4	136	129,3
Yersinioza-bakteryjne zakażenia jelitowe	2	1,8	3	2,8	2	1,8	2	1,8	1	0,9	1	0,9	-	-	1	0,9	-	-	1	0,9

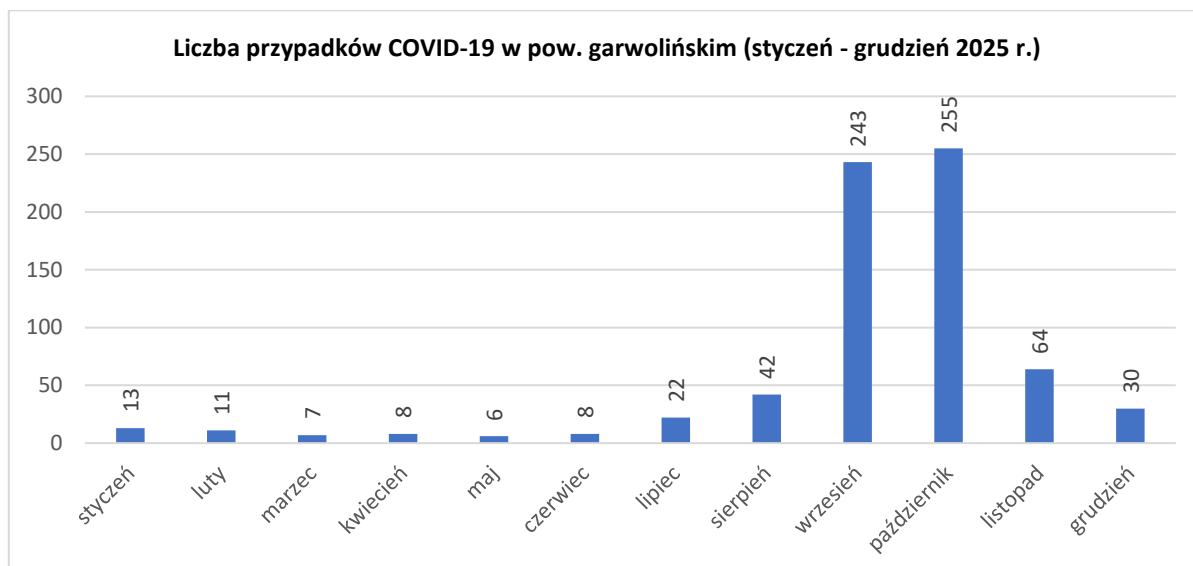
*zapadalność na 100 tyś. mieszkańców

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych i zakażeń w roku 2025 r.

Państwowa Inspekcja Sanitarna zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2025 r. poz. 1675), zajmuje się monitorowaniem sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń w powiecie garwolińskim.

1. SARS-CoV-2 / COVID-19

Zakażenie wirusem SARS-CoV-2 zgodnie z wykazem chorób zakaźnych i zakażeń, pozostaje jako jednostka chorobowa podlegająca zgłoszeniu przez lekarzy do organów PPIS. W 2025 roku zarejestrowano 709 przypadków zakażeń SARS-CoV-2 wśród mieszkańców powiatu garwolińskiego, 10 przypadków było hospitalizowanych. Wszystkie przypadki wykazane na podstawie dodatknych wyników szybkich testów antygenowych oraz zgłoszeń lekarskich. W 2024 roku odnotowano 1083 przypadki zakażeń wirusem SARS CoV-2, w tym 8 hospitalizacji.

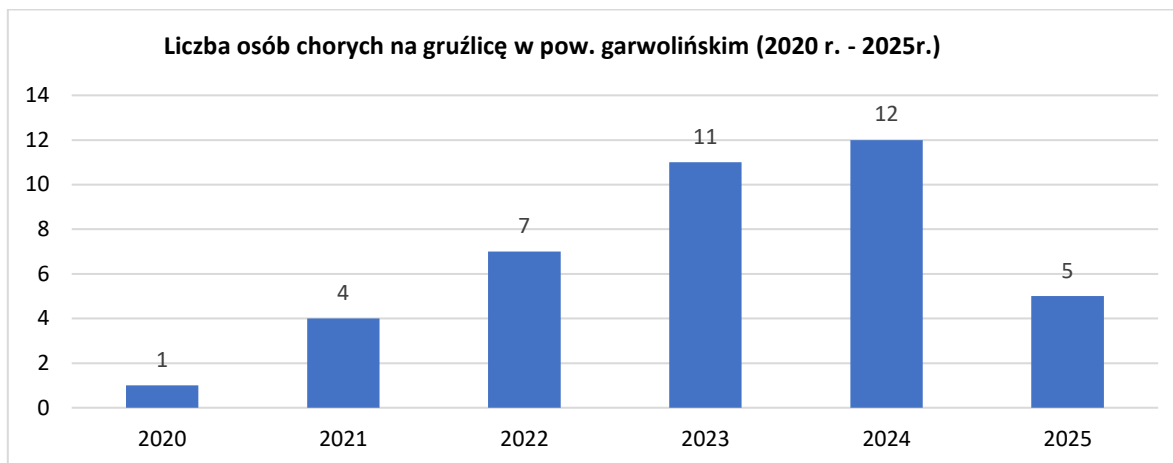
Ogniska epidemiczne COVID-19

W 2025 roku na terenie powiatu garwolińskiego wystąpiło 1 ognisko epidemiczne o etiologii SARS-CoV-2 (Szpital Powiatowy). W 2024 roku również zarejestrowano 1 ognisko epidemiczne o etiologii SARS-CoV-2 (Dom Opieki).

2. Gruźlica

W 2025 roku zarejestrowano gruźlicę u 5 osób. Żadna z osób nie deklarowała kontaktu ze zwierzętami. Wszystkie osoby ze styczności zgłosiły się do lekarza POZ w celu objęcia opieką i przeprowadzeniem badań. W 2024 roku wykazano 12 przypadków zachorowań na gruźlicę.

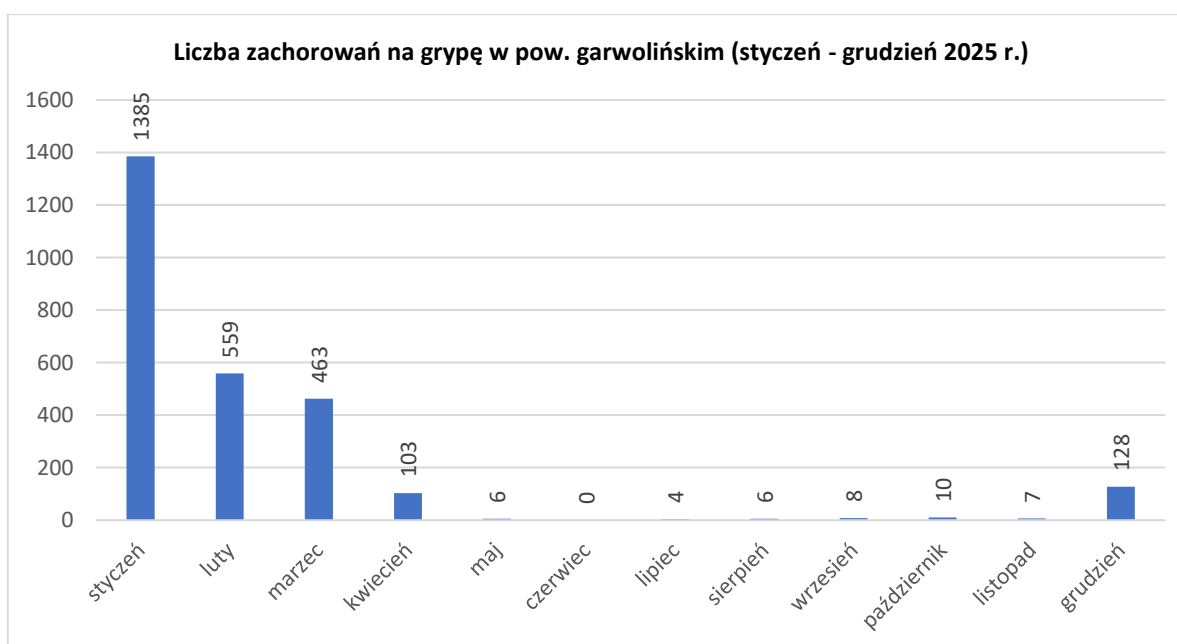
Liczbę przypadków zachorowań na gruźlicę w latach 2020 – 2025 przedstawia poniższy wykres:

3. Grypa

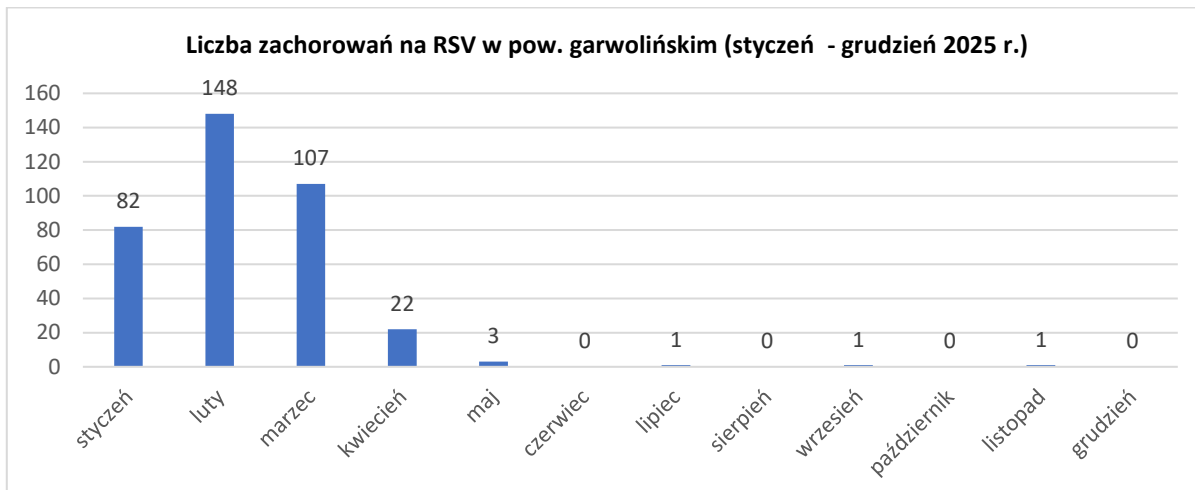
Zakażenie wirusem grypy zgodnie z wykazem chorób zakaźnych i zakażeń, pozostaje jednostką chorobową podlegającą zgłoszeniu przez lekarzy do organów PPIS. Od marca 2023 roku grypa podlega zgłoszeniu po uzyskaniu dodatniego wyniku antygenowego testu Combo. Testy te pozwalają wykryć zachorowania na grypę (typ A i B), SARS-CoV-2, oraz wirus RSV.

W 2025 roku odnotowano 2679 przypadków zachorowań na grypę wykrytą testem Combo oraz 12 zachorowań potwierdzonych badaniem molekularnym PCR, w tym u dzieci 0-14 lat – 9 przypadków. W 2024 roku zarejestrowano 553 przypadki zachorowań na grypę (Combo) oraz 8 zachorowań potwierdzonych badaniem molekularnym PCR (u dzieci 0-14 lat – 2 przypadki).

4. RSV

W 2025 r. w powiecie garwolińskim odnotowano 365 przypadków zachorowań na RSV, w tym dzieci do lat 2 – 152 zachorowania. W 2024 roku zarejestrowano 60 przypadków zachorowań na RSV.

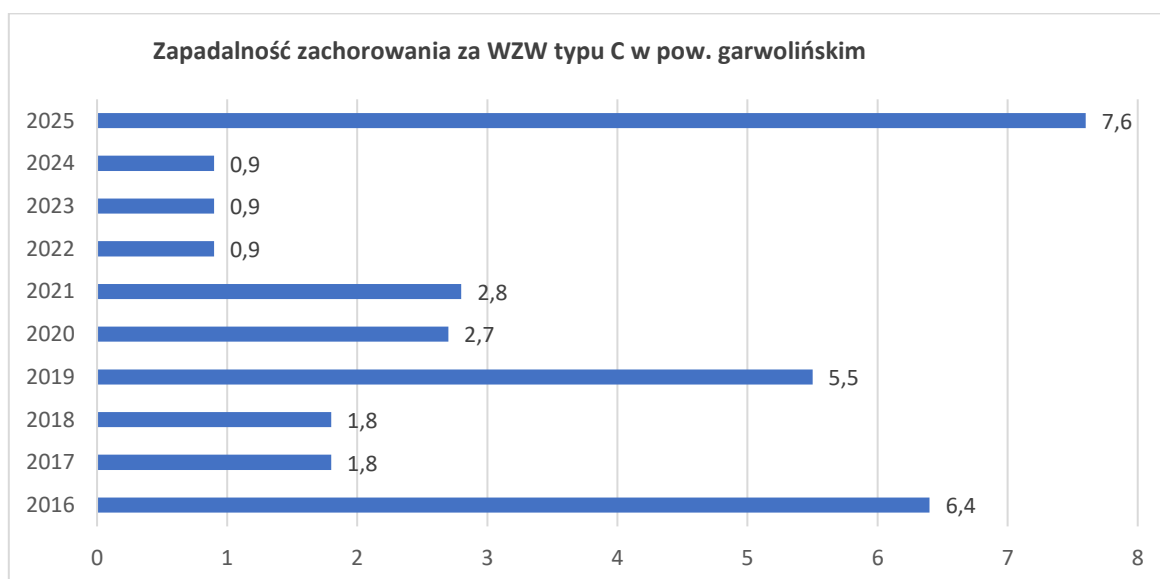

5. Płonica (szkarlatyna)

W 2025 roku w powiecie garwolińskim odnotowano znaczący spadek zachorowań na płonicę w porównaniu do 2024 roku. Mianowicie w 2025 roku zarejestrowano 37 przypadków zachorowań, a w 2024 roku było ich 193.

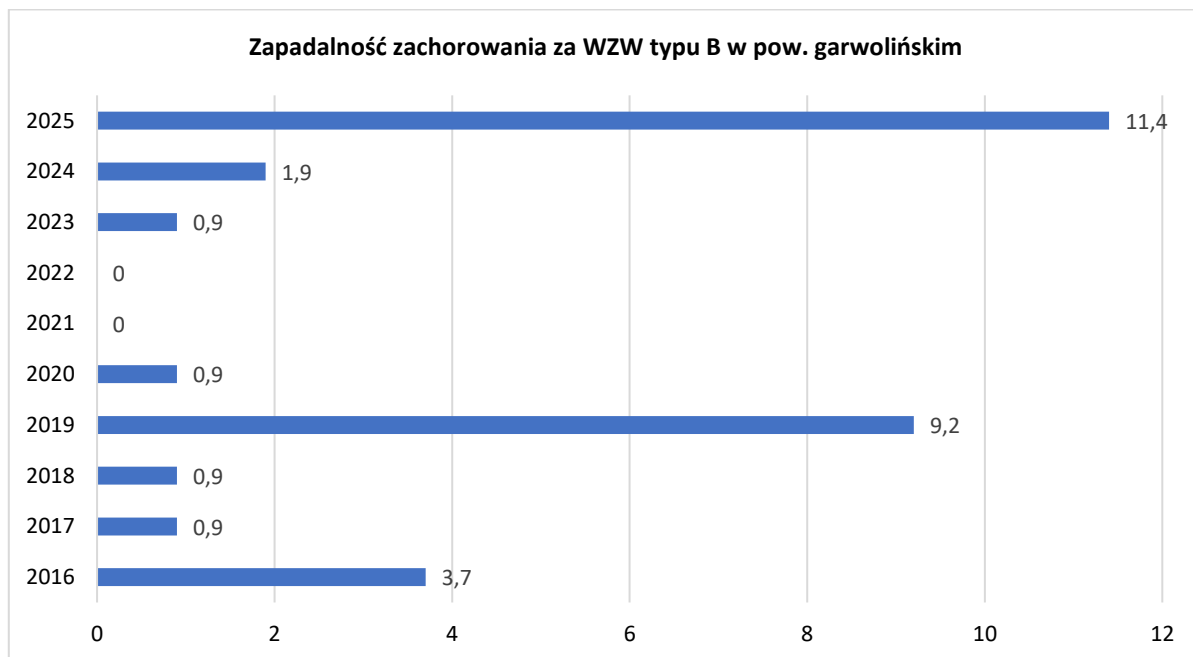
6. WZW typu C

W powiecie garwolińskim w 2025 roku zarejestrowano 8 przypadków Wirusowego Zapalenia Wątroby typu C. W 2024 i 2023 odnotowano po 1 przypadku WZW typu C.

7. WZW typu B

W 2025 roku w powiecie garwolińskim zarejestrowano 12 przypadków Wirusowego Zapalenia Wątroby typu B, natomiast w 2024 roku odnotowano 2 przypadki WZW typu B.

8. WZW typu A

W 2025 roku w powiecie garwolińskim zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A, również w 2024 roku odnotowano 1 przypadek WZW A. Na przestrzeni 10-u lat ostatnie zachorowania – 7 przypadków WZW A odnotowano w 2019 roku.

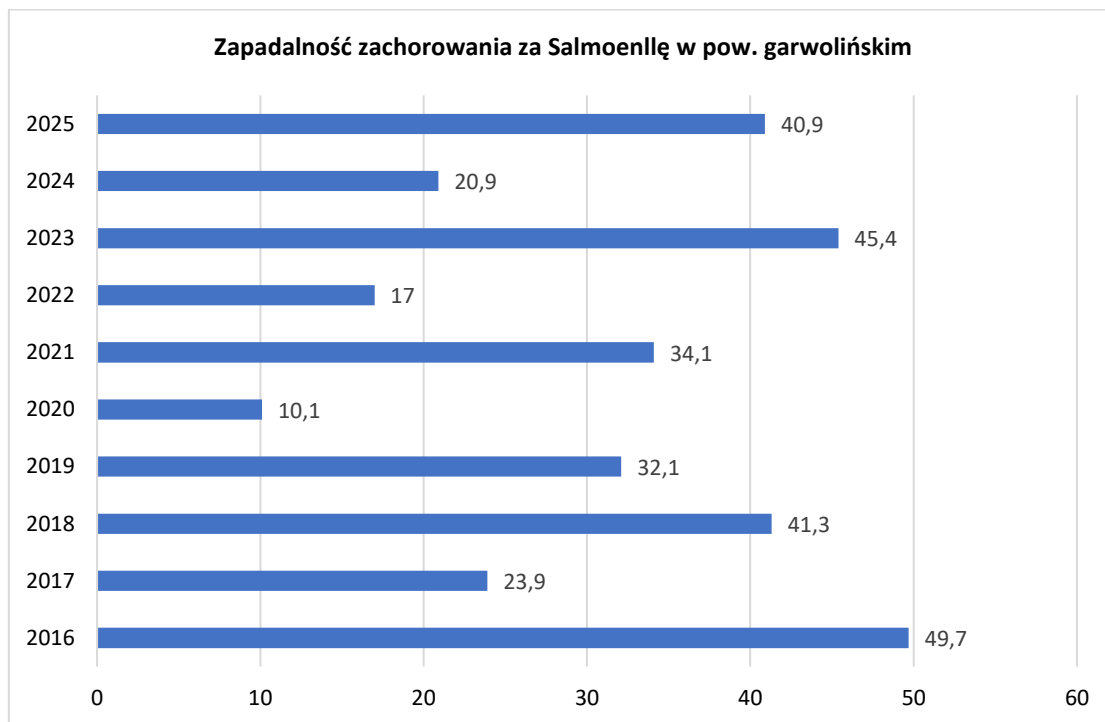
9. Zakażenia i choroby przenoszone drogą pokarmową.

Salmonellozy

W powiecie garwolińskim w 2025 roku zarejestrowano 43 przypadki zachorowań wywołanych pałeczkami Salmonella, w 2024 roku odnotowano 21 przypadków zachorowań. W rozpatrywanym 10-letnim okresie zjawisk epidemiologicznych największa zapadalność na poziomie 49,7 przypada w roku 2016.

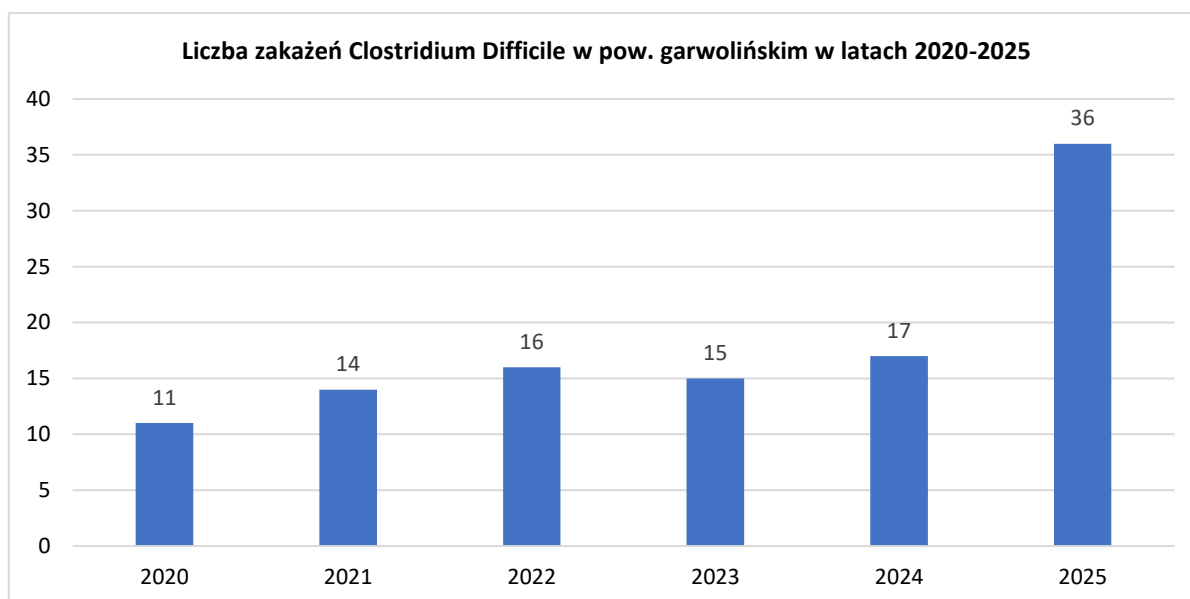
Wśród zarejestrowanych 43 przypadkach zachorowań na salmonellozę, 28 z nich było hospitalizowanych. Przyczyną zatruc w 32 przypadkach były pałeczki Salmonella spp., w 7 przypadkach Salmonella Enteritidis oraz 4 Salmonella z grupy D. Prawdopodobne źródło zakażenia w 37 przypadkach nieustalone, natomiast w 6 przypadkach domniemane: chleb smażony w jajku, niedosmażone jajka, tatar z surowym jajkiem.

W 2025 roku zarejestrowano jedno domowe ognisko pokarmowe zatruciem pałeczkami Salmonella z grupy D. Zakażonych było 4 osoby, które spożywały wspólnie tatar (surowe mięso z jajkiem). Wszystkie 4 osoby z ogniska były hospitalizowane.

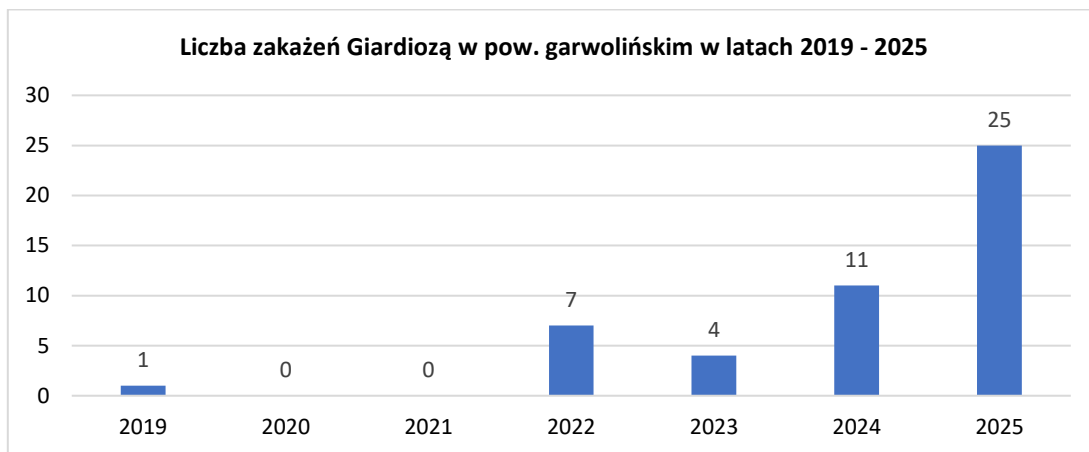
Clostridium Difficile

W powiecie garwolińskim w 2025 roku zgłoszono 36 przypadków zakażeń Clostridium Difficile, natomiast w 2024 roku zarejestrowano 17 przypadków. /wykres poniżej/

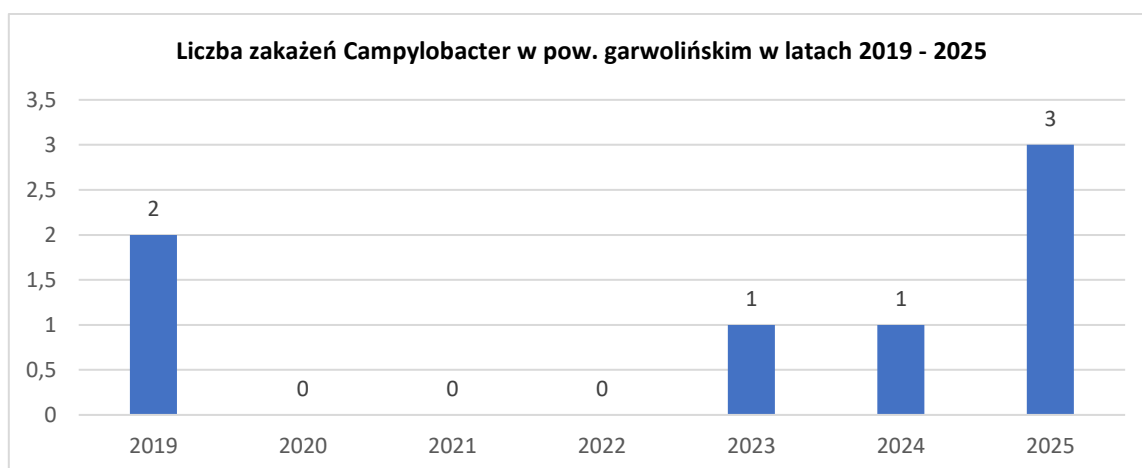
Giardioza (lamblioza)

W 2025 roku zarejestrowano 25 przypadków zachorowań na lambliozę w powiecie garwolińskim, natomiast w 2024 roku odnotowano 11 przypadków zachorowań.

Campylobacter

W 2025 roku odnotowano w powiecie garwolińskim 3 zakażenia wywołane przez *Campylobacter*, porównując do roku 2024 zarejestrowano 1 przypadek zachorowania.

Escherichia coli enterokrwotoczna

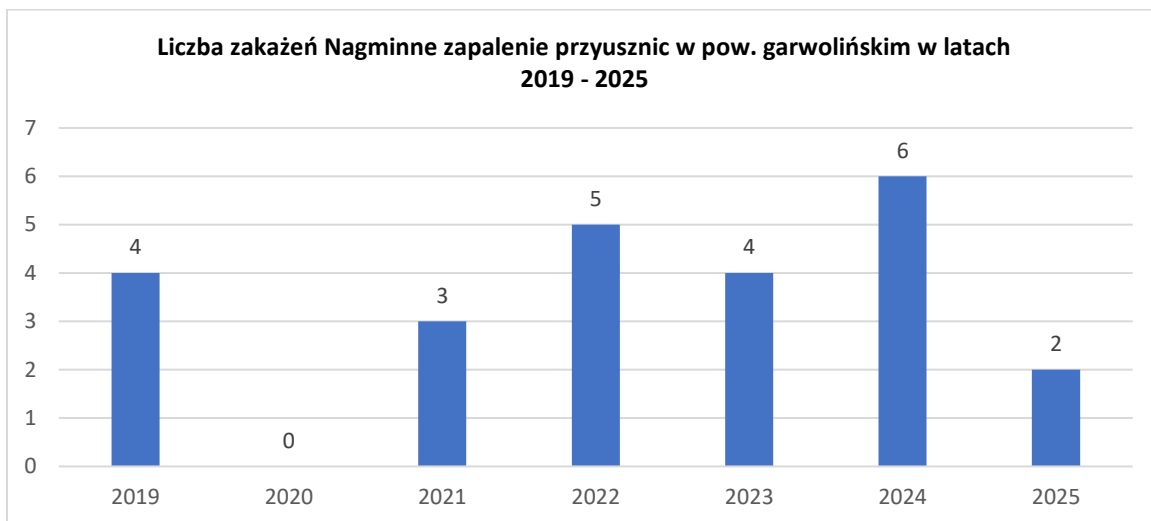
W 2025 roku w powiecie garwolińskim zarejestrowano 1 przypadek zakażenia *Escherichia coli* enterokrwotoczną, w 2024 roku również odnotowano 1 przypadek zakażenia *E. coli* enterokrwotoczą.

Escherichia coli biegunkotwórcza

W powiecie garwolińskim w 2025 roku odnotowano 1 przypadek zakażenia *Escherichia coli* biegunkotwórczą. Na przestrzeni 10-ciu lat nie odnotowano zakażeń *E. coli* biegunkotwórczą.

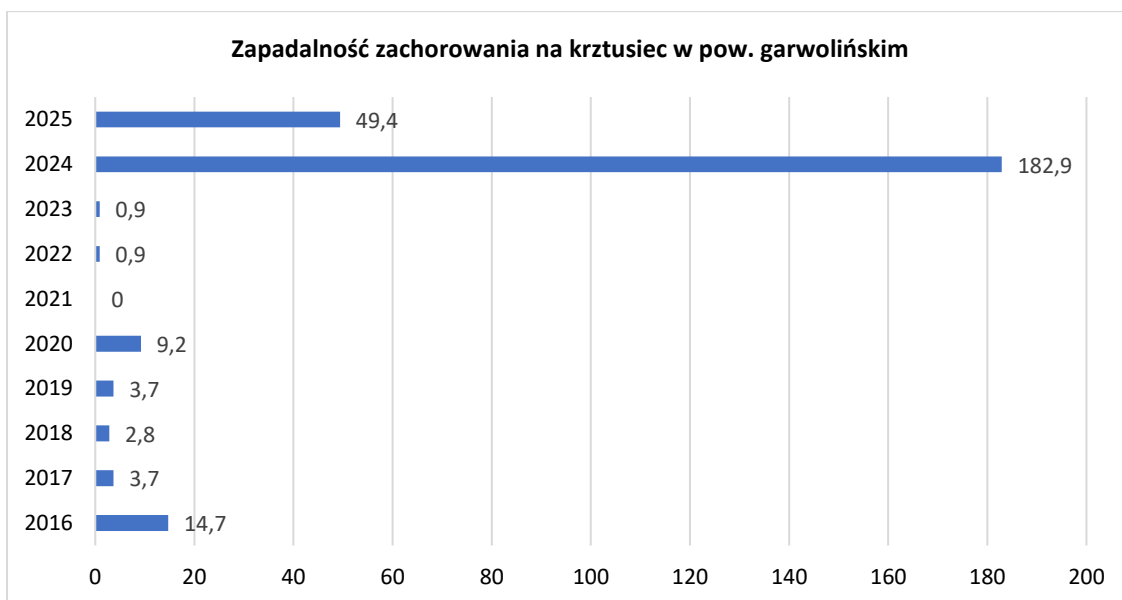
10. Nagminne zapalenie przyusznic - Świnka

W 2025 roku w powiecie garwolińskim zarejestrowano 2 przypadki zachorowania na nagminne zapalenie przyusznic – świnka. W 2024 roku odnotowano 6 przypadków zachorowań.

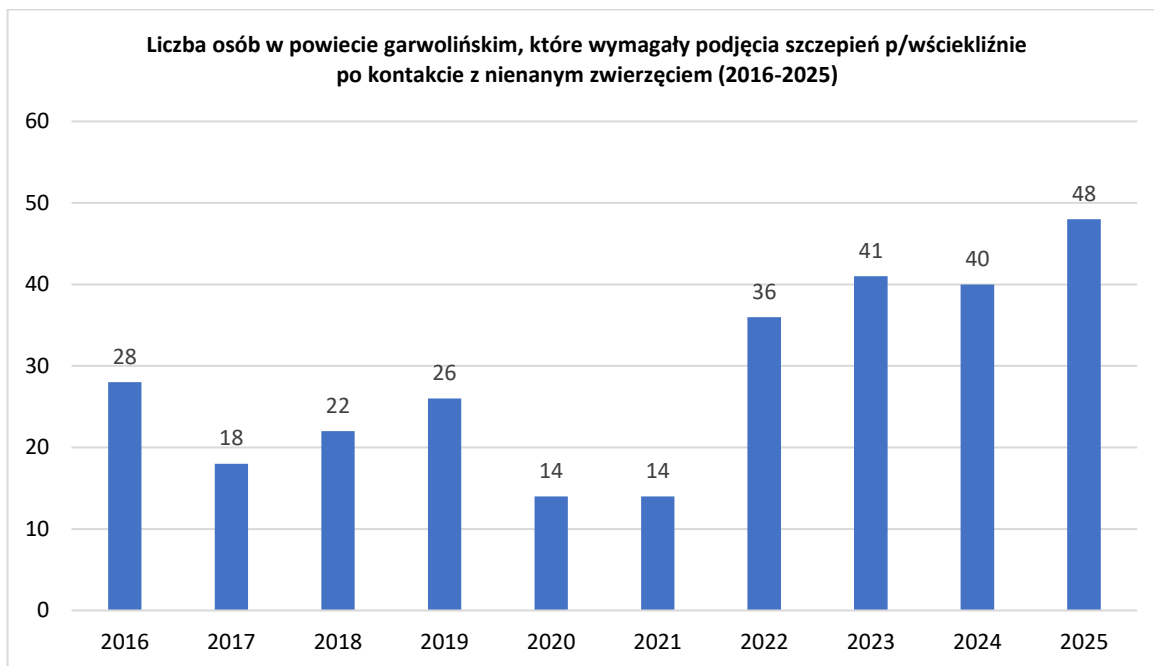
11. Krztusiec

W powiecie garwolińskim w 2025 roku nastąpił spadek zachorowań na krztusiec – 52 przypadki. Dla porównania w 2024 roku zarejestrowano 165 przypadków zachorowań.

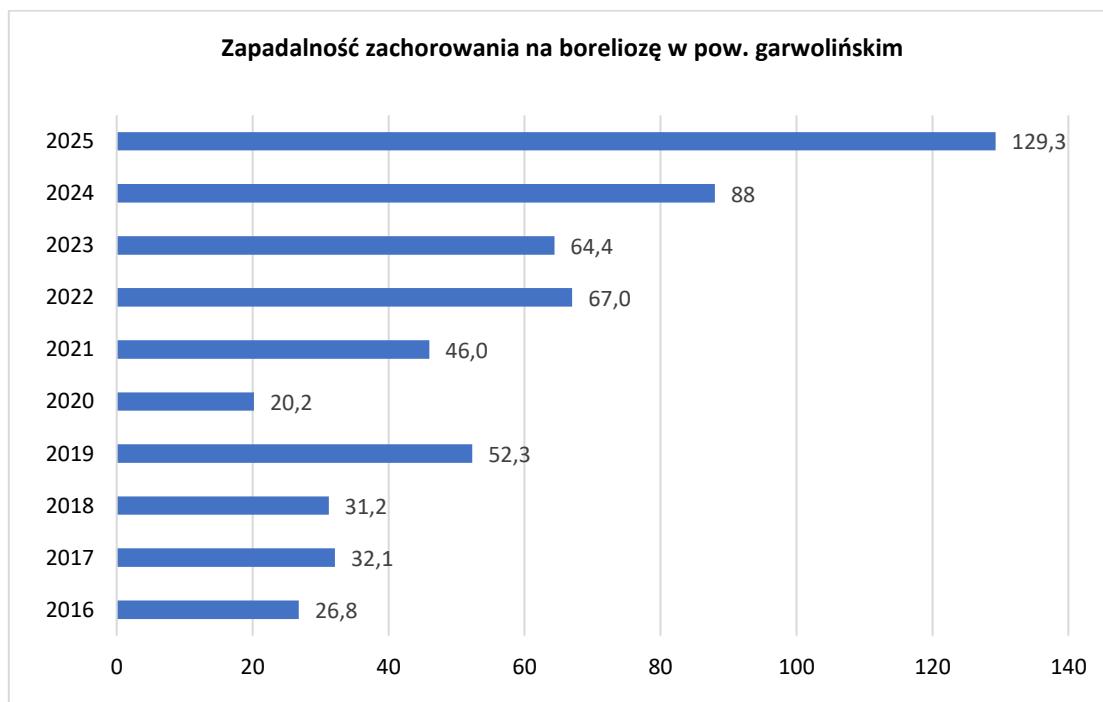
12. Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień.

W powiecie garwolińskim w 2025 roku zarejestrowano 48 przypadków kontaktu ze zwierzętami, po których podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie. Osoby podjęły szczepienia po kontakcie z bezpiecznymi: kotami – 22, psami – 20, szczurami – 2, nietoperzem – 1, kuną – 1, małpą – 1 oraz po kontakcie ze szczepionką przeciwko wściekliznie (zrzut prewencyjny na lasy). 47 osób zaszczepiono pełnym cyklem szczepień przeciwko wściekliznie, jedna osoba przyjęła dawkę przypominającą, ponieważ w przeszłości była zaszczepiona pełnym cyklem szczepień oraz dawkami przypominającymi.

13. Borelioza

W powiecie garwolińskim w 2025 roku zarejestrowano 136 zachorowań na boreliozę. Jest to kolejny wzrost zachorowań, ponieważ w 2024 roku odnotowano 88 przypadków, a 68 w roku 2023.

14. Kleszczowe zapalenie mózgu

W 2025 roku w powiecie garwolińskim zarejestrowano 2 przypadki kleszczowego zapalenia mózgu. Oba przypadki były hospitalizowane w Szpitalu Zakaźnym. Na przestrzeni ubiegłych lat nie otrzymywano zgłoszeń rozpoznania kleszczowego zapalenia mózgu.

15. Zakażenia przenoszone drogą płciową.

Kiła

W 2025 roku w powiecie garwolińskim zarejestrowano 2 przypadki zakażenia kiłą wczesną, natomiast w 2024 roku odnotowano 1 przypadek zakażenia kiłą późną. Najwięcej przypadków odnotowano w 2022 roku - 5 zgłoszeń zachorowań.

Rzeżączka

W 2025 roku w powiecie garwolińskim odnotowano 1 przypadek zakażenia rzeżączką. W latach 2024-2020 nie odnotowano zachorowań na rzeżączkę, 3 przypadki rzeżączki wykazano w 2019 roku.

Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Podmioty wykonujące działalność leczniczą.

Sekcja Epidemiologii PSSE w Garwolinie prowadzi nadzór nad placówkami udzielającymi świadczeń zdrowotnych poprzez kontrole sanitarne w tym zapewnienie warunków izolacji pacjentów, stosowanie procedur higienicznych zapobiegających zakażeniom, postępowanie w przypadku wystąpienia ognisk zakażeń szpitalnych, stosowanie środków ochrony indywidualnej i sprzętu zapobiegającego zakłuciom przez personel medyczny.

W 2025 roku Sekcja Epidemiologii sprawowała nadzór nad 175 obiektami wykonującymi działalność leczniczą (rok 2024 – 174), tj.:

- szpitale – 4;
- zakład opiekuńczo -leczniczy – 2;
- inne placówki udzielające całodobowych świadczeń – 1;
- lecznictwo otwarte publiczne – 13;
- lecznictwo otwarte niepubliczne – 45;
- prywatna praktyka lekarska – 96;
- medyczne laboratoria diagnostyczne – 5;
- zakłady rehabilitacji leczniczej – 9.

W 2025 roku zarejestrowano **3 nowe podmioty** lecznicze.

W 2025 roku **2 podmioty** lecznicze zostały zlikwidowane.

Na rok 2025 zaplanowano **85** kontroli stanu sanitarno-higienicznego w podległych podmiotach leczniczych, wykonano **93** kontroli sanitarnych /w tym 85 kontroli planowanych, 8 poza planem: kontrole akcyjne, kontrole po zgłoszonej interwencji, kontrole nowopowstałych obiektów/.

W ramach prowadzonego nadzoru nie stwierdzono nieprawidłowości, nie wystawiano decyzji administracyjnych.

W 2025 roku nie było skarg, odwołań i zażaleń dotyczących nadzorowanych podmiotów leczniczych oraz pracy w Sekcji EP. Natomiast zarejestrowano **3 interwencje**, których przedmiotem było:

- brak udostępnionej toalety dla pacjentów - laboratorium diagnostyczne
- częściowy demontaż podchwyków w WC dla osób niepełnosprawnych, brak środków dezynfekcyjnych – gabinet stomatologiczny
- nieprzestrzeganie przez personel przepisów ustawy o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych oraz zasad higieny - gabinet logopedyczny

W każdym przypadku wykonano kontrolę sanitarną, w której interwencje nie potwierdziły się.

Nadzór nad utrzymaniem na bieżąco czystości i porządku:

W kontrolowanych podmiotach leczniczych sprzątaniami zajmują się firmy sprzątające oraz osoby sprzątające /sprzątaczk/- w zależności od charakteru obiektu.

Placówki posiadają wózki serwisowe, maszyny myjąco-czyszczące /zróżnicowane kolorystycznie, co ułatwia zastosowanie ich do przydzielonego obszaru/, stosowane są zestawy jednorazowych i wielorazowych ściereczek, mopów. W placówkach stosowana jest metoda sprzątania „mop jednego kontaktu”. Do sprzątania wykorzystywany jest także sprzęt tradycyjny np. wiadra, mopy, bawełniane nakładki na mopy, ściereczki jednorazowe i wielorazowe.

Sprzęt przeznaczony do sprzątania po użyciu jest myty, dezynfekowany i przechowywany w pomieszczeniach porządkowych. Nakładki na mopy są przekazywane do pralni lub prane w we własnym zakresie zgodnie z obowiązującą procedurą.

Postępowanie z bielizną w kontrolowanych obiektach jest prawidłowe.

W placówkach zapewniona jest wystarczająca ilość ochronnej odzieży roboczej.

Wszystkie placówki posiadają Plany higieny, Procedury mycia i dezynfekcji małych i dużych powierzchni oraz inne niezbędne procedury do funkcjonowania placówki.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

Nadzór nad procesami dezynfekcji:

Preparaty dezynfekcyjne przechowywane i przygotowywane w pomieszczeniach porządkowych ze sprawną wentylacją. Wszystkie placówki wyposażone są w specjalistyczne wianienki dezynfekcyjne, środki do dezynfekcji rąk umieszczone są w odpowiednich dozownikach.

Rodzaj i forma użytego preparatu do dezynfekcji powierzchni zależy od strefy czystości, dostępności i wielkości powierzchni. Dobór preparatów dezynfekcyjnych zgodny z ich przeznaczeniem. Placówki posiadają opracowane procedury dezynfekcji powierzchni, narzędzi i rąk.

Nieprawidłowości podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono.

Nadzór nad procesami sterylizacji:

Podległe placówki prowadzą okresowe, systematyczne kontrole serwisowe autoklawów. Personel obsługujący autoklawy przeszkolony jest w zakresie sterylizacji przez producenta, dystrybutora sprzętu lub ukończyły szkołę higienistek. Placówki dokumentują pracę każdego urządzenia sterylizacyjnego, część posiada drukarki w zestawie z autoklawem, pozostałe placówki dokumentują w formie rejestru prowadzonego ręcznie. W przeważającej większości placówek każdy proces dodatkowo rejestrowany w rejestrze pracy uwzględniającym załadunek autoklawu (rejestr elektroniczny procesu), lub opisywany załadunek na odwrocie wydruku. Prowadzone są także rejestry cykli sterylizacyjnych. Istnieje możliwość powiązania pacjenta z pakietem narzędzi użytych do jego leczenia. Do każdego pakietu zawierającego zestaw chirurgiczny wkładany jest wskaźnik chemiczny, który jest dołączany do indywidualnej dokumentacji pacjenta. W placówkach przyjęte jest, że na opakowaniu sterylizacyjnym umieszcza się datę sterylizacji i datę ważności sterylizowanego materiału. Dla torebek papierowo-foliowych samoprzylepnych i rękawów papierowo-foliowych zgrzewanych zgrzewarką elektryczną przyjęto okres ważności do 3 miesięcy.

Kontrola biologiczna wewnętrzna skuteczności procesów sterylizacji: Kontrole biologiczne wewnętrzne urządzeń sterylizujących przeprowadzane są 1 raz w miesiącu.

Kontrola chemiczna procesów sterylizacji: Według dokumentacji procesów sterylizacji prowadzonej dla każdego urządzenia, każdy proces kontrolowany jest za pomocą wskaźników chemicznych.

SPZOZ Garwolin posiada własną Centralną Sterylizatornię wyposażoną w 1 sterylizator plazmowy oraz 4 autoklawy.

Nie stwierdzono resterylizacji lub reprocesowania narzędzi wyrobów medycznych.

Postępowanie z odpadami medycznymi:

Postępowanie z odpadami medycznymi w skontrolowanych podmiotach leczniczych było zgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi. W placówkach wdrożono procedury postępowania z odpadami medycznymi. Odpady segregowane są w miejscu powstawania w pojemnikach koloru: czerwonego, żółtego lub innego, w zależności od kodu i kwalifikacji wytwarzanych odpadów. Odpady medyczne zakaźne ostre (strzykawki, igły, nożyki itp.) gromadzone w sztywnych jednorazowych czerwonych pojemnikach. Materiał zakaźny miękki (lignina, rękawice, gaziki itp.) gromadzony jest w workach foliowych koloru czerwonego wstawionych do pojemników lub stelaży wielorazowych. Odpady z miejsca wytwarzania wnoszone maksymalnie co 72 godziny do przenośnego urządzenia chłodniczego przeznaczonego na ich gromadzenie i przetrzymywanie, opatrzone są datą otwarcia (rozpoczęcie użytkowania pojemnika) i zamknięcia oraz wytycznymi jakie wprowadziło rozporządzenie z 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi. Podmiot prowadzący rejestr podmiotów wykonujących działalność leczniczą nadał każdej placówce numer księgi rejestrowej wytwórcy odpadów medycznych w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Wszystkie placówki wytwarzające odpady posiadają umowy na odbiór i utylizację odpadów medycznych zawarte z uprawnionymi podmiotami. Odbiór odpadów najczęściej co 14 dni. Chłodziarki (przenośne urządzenia chłodnicze) służące do przechowywania odpadów zaopatrzone są w termometry do monitorowania temperatury. Każdy odbiór odpadów przez firmę odbierającą odpady jest udokumentowany kartą przekazania odpadów do utylizacji.

W punktach zbiorczych odpadów dostępne są umywalki z bieżącą wodą, dozowniki ze środkiem do dezynfekcji rąk i mydłem, rękawiczki jednorazowe oraz pojemnik na zużyte rękawiczki jednorazowe i ręczniki papierowe.

Sytuacja epidemiologiczna w szpitalach:

W 2025 roku Sekcja Epidemiologii przeprowadziła 3 kontrole szpitali (SPZOZ Garwolin, Szpital Mazowiecki w Garwolinie). Kontrole przeprowadzono w związku z interwencją, ogniskiem epidemicznym oraz kontrolą kompleksową Szpitala.

Ponadto zostały przeprowadzone 24 kontrole tematyczne dotyczące czynnego nadzoru nad OPW oraz 4 kontrole dotyczące zgonów z powodu chorób zakaźnych.

We wszystkich skontrolowanych szpitalach istnieją formalnie powołane Komitety i Zespoły Kontroli i Zakażeń Szpitalnych. Wszystkie skontrolowane placówki mają skład w pełni zgodny z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia. W placówkach prowadzony jest czynny monitoring zakażeń szpitalnych. Na podstawie posiadanych informacji oba szpitale są w stanie przeprowadzić ocenę zakażeń szpitalnych w czasie rzeczywistym każdego dnia. ZKZS sporządza i przesyła odpowiednie raporty miesięczne i roczne do PPIS w Garwolinie zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami. W szpitalach powołane są Zespoły do spraw Terapii Antybiotykowej, opracowane są receptariusze szpitalne.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Ogniska zakażeń szpitalnych:

W 2025 r. wystąpiło 1 ognisko epidemiczne, w którym czynnikiem chorobotwórczym był wirus SARS CoV-2 (COVID-19).

Realizacja zadań związanych z kontrolą wewnętrzną w podmiotach wykonujących działalność leczniczą: W skontrolowanych w 2025 roku podmiotach leczniczych prowadzone

były kontrole wewnętrzne w obszarze realizacji zadań zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Zakres i formy przeprowadzanych kontroli: kontrola dokumentacji, ocena wykonania procedury, analizy zużycia. Kontrole przeprowadzane były okresowo, zgodnie z obowiązującymi terminami to jest nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Wyniki i wnioski z kontroli udokumentowane, po każdej kontroli zostały sporządzone raporty.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Wdrożenie procedur poekspozycyjnych: W podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą funkcjonują procedury postępowania po ekspozycji. Kierownicy podmiotu lub osoby wyznaczone sporządzają co 6 miesięcy raport w zakresie zranień ostrymi narzędziami przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych.

W SPZOZ Garwolin stosowany jest bezpieczny, zamknięty, próżniowo-aspiracyjny system pobierania krwi.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Nadzór nad realizacją szczepień ochronnych 2025 rok

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Garwolinie sprawuje nadzór nad podmiotami leczniczymi prowadzącymi działalność leczniczą, wykonującymi szczepienia ochronne. PPIS w Garwolinie przeprowadza kontrole w ramach nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych tych podmiotów oraz zajmuje się dystrybucją preparatów szczepionkowych niezbędnych do realizacji Programu Szczepień Ochronnych.

W 2025 r. na terenie powiatu garwolińskiego nadzorem objętych było **21 podmiotów leczniczych** z uwzględnieniem oddziału noworodkowego Szpitala Powiatowego w Garwolinie/ w tym:

- w 8 publicznych podmiotów leczniczych, w których funkcjonuje **11** punktów szczepień;
- w 13 niepublicznych podmiotów leczniczych, w których funkcjonuje **14** punktów szczepień.

Łącznie w 2025 r. prowadzono nadzór nad realizacją szczepień ochronnych w **26 Punktach Szczepień.**

W 2025 roku zostało zaplanowanych **11** kontroli wykonawstwa szczepień ochronnych, łącznie wykonano **62** kontrole.

Skontrolowane Punkty Szczepień spełniają wymagania, jakim powinny odpowiadać gabinety o charakterze zabiegowym oraz przestrzegają zasady zachowania łańcucha chłodniczego, wymaganego przy przechowywaniu szczepionek, transporcie szczepionek z PSSE Garwolin do podmiotu leczniczego (zaopatrzenie w termotorby i wkłady chłodnicze, termometr). Podczas prowadzonych czynności kontrolnych w 2025 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w wyżej wymienionym zakresie.

W 2025 roku przeprowadzono na polecenie GIS spis powszechny. Odbył się w dwóch etapach (I etap przeprowadzono od 14.04. do 10.07.2025 r., II etap od 06.11. do 01.12.2025 r.).

Prowadzono nadzór nad spełnieniem przez lekarzy obowiązku zgłaszania organom PIS przypadków uchylania się od obowiązku szczepień ochronnych. Podczas prowadzonych czynności kontrolnych w 2025 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Na dzień 31.12.2025 zarejestrowano w PSSE Garwolin **498** osoby uchylające się od obowiązku szczepień ochronnych /matka, ojciec, opiekunowie prawni/ oraz **493** dzieci, które nie zostały poddane szczepieniom ochronnym. W 2025 roku do obojga rodziców/opiekunów, którzy nie szczepią swojego dziecka w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych wystosowano **226** pism edukacyjno-uświadamiających

o dobrodziejstwie szczepień ochronnych w rozwoju dziecka, a także jako metodzie profilaktyki w zapobieganiu i profilaktyce chorób zakaźnych. Informowano rodziców, że spoczywa na nich obowiązek wykonania szczepień ochronnych u swoich dzieci zgodnie z kalendarzem szczepień. Podczas kontroli w podmiotach leczniczych przeprowadzane były rozmowy z lekarzami o ich roli w edukacji rodziców/opiekunów prawnych w zakresie znaczenia szczepień ochronnych w zapobieganiu chorobom zakaźnym. Przeprowadzono **40** indywidualne rozmowy telefoniczne z osobami uchylającymi się od obowiązku szczepień ochronnych.

PPIS w Garwolinie w 2025 roku nie prowadził postępowania administracyjnego w celu egzekwowania wykonania obowiązku szczepień przez osoby uchylające się.

W 2025 roku wśród zaczepionych na terenie powiatu garwolińskiego zgłoszono **2** Niepożądane Odczyny Poszczepienne (NOP), zakwalifikowane zostały przez lekarzy zgłaszających jako NOP-y łagodne. NOP po szczepieniu szczepionką TETANA – I dawka oraz NOP po szczepieniu szczepionką ACT-HIB IV TETRAKIM.

Zgłaszanie i rejestracja NOP odbywa się zgodnie obowiązującymi przepisami prawnymi. Kwalifikacja NOP dokonywana jest przez lekarza, który go rozpoznaje i przekazuje do PPIS celem dalszej rejestracji i weryfikacji w Ogólnopolskim Systemie Nadzoru Epidemiologicznego (EpiBaza) – utworzonym w NIZP-PZH.

Dystrybucja i przechowywanie preparatów szczepionkowych w PSSE oraz w podległych podmiotach leczniczych

Szczepionki w PSSE w Garwolinie przechowywane są w specjalistycznym urządzeniu chłodniczym do przechowywania leków i preparatów szczepionkowych w ściśle określonej temperaturze tj. od +2 do +8 stopni Celsjusza, zapewniając tym samym właściwe warunki chłodnicze zgodne z wymaganiami producentów. PSSE w Garwolinie posiada również całodobowy rejestrator do monitorowania temperatury w urządzeniu chłodniczym z funkcją powiadamiania SMS /2 urządzenia/ na alarmowy telefon komórkowy w przypadku braku energii lub przekroczenia określonego zakresu temperatur.

Na terenie powiatu garwolińskiego wszystkie punkty szczepień posiadają urządzenia monitorujące temperaturę w urządzeniach chłodniczych do przechowywania preparatów szczepionkowych.

W 2025 roku SPZOZ Borowie zgłosiło zdarzenie niepożądane przerwania łańcucha chłodniczego. Zdarzenie wystąpiło 05.11.2025r., a zamknięcie sprawy nastąpiło 10.12.2025 r.

PSSE Garwolin pobiera szczepionki z magazynu z PSSE w Siedlcach. Transport preparatów szczepionkowych odbywa się zgodnie z zasadami łańcucha chłodniczego.

Placówki w 2025 roku złożyły **250** wizyt w PSSE w związku z pobraniem preparatów szczepionkowych. Rozdysponowano **16 289 preparatów szczepionkowych**.

Zarządzanie efektywną dystrybucją szczepionek oparte jest o Elektroniczny System Nadzoru nad Gospodarką Szczepionkami /ESNDS/, który zapewnia jednolity obieg dokumentacji.

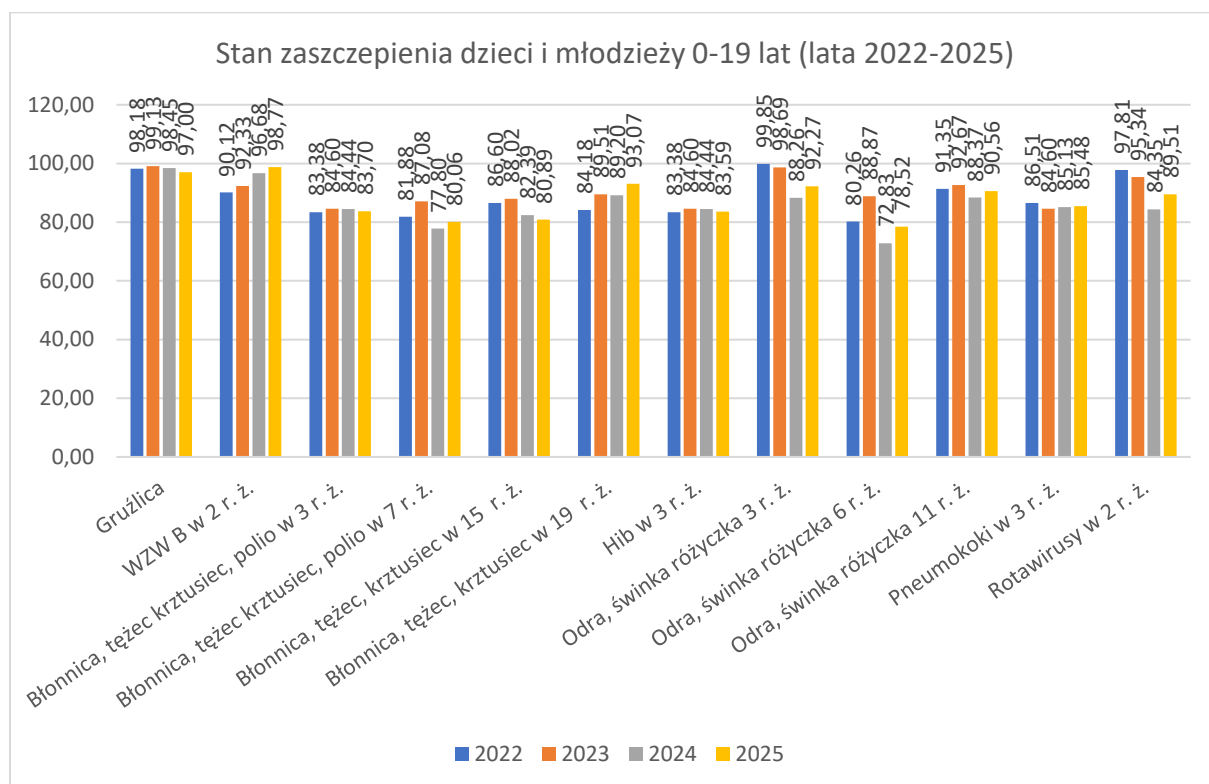
W PSSE Garwolin oraz w podległych podmiotach leczniczych wdrożone są procedury postępowania dotyczące monitorowania warunków przechowywania i transportu preparatów szczepionkowych, postępowania w przypadku awarii urządzenia chłodniczego do przechowywania preparatów szczepionkowych oraz zasad postępowania na wypadek wstrzymania i wycofania z obrotu preparatów szczepionkowych oraz postępowania ze szczepionkami niespełniającymi wymagań jakościowych.

Kontynuowano współpracę z biurami podróży w celu informowania wyjeżdżających o niebezpieczeństwie zachorowania i przywlekania chorób zakaźnych oraz o sposobie zapobiegania tym chorobom, zwłaszcza poprzez szczepienia ochronne – **wykonano 2 wizyty**.

W 2025 roku na podstawie analizy rocznego sprawozdania ze szczepień ochronnych (MZ-54) szczepieniami wg Programu Szczepień Ochronnych objętych było **23 845 kart uodpornienia dzieci i młodzieży w wieku 0-19 lat.**

Przygotowane na podstawie zebranych danych z podległych podmiotów leczniczych sprawozdanie MZ-54 wykazało poziom wyszczepienia dzieci i młodzieży, zgodnie z ostatnią dawką przyjętą w ramach PSO. Poziom wyszczepienia z roku 2025 jest zbliżony do wartości wskazanych w poprzednim roku sprawozdawczym 2024 i wynosi 87,78 %.

Poniższa tabela przedstawia stan zaszczepienia przeciwko chorobom zakaźnym w grupach wiekowych w roku bieżącym wraz z porównaniem stanu zaszczepienia w roku poprzednim na terenie powiatu garwolińskiego.

Poza obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi istotną rolę w uodpornieniu populacji odgrywają również szczepienia zalecane.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób zaszczepionych z powiatu garwolińskiego szczepionkami zalecanymi w 2025 roku.

Lp.	Rodzaj szczepienia	Liczba osób zaszczepionych w 2025 r.
1	Przeciwko ospie wietrznej	252
2	WZW t B osoby dializowane, z kontaktu z chorym na WZW B oraz chorych na WZW C	158
3	Szczepienie przeciwko tężcowi - poekspozycyjne	2149

V. OCENA STANU SANITARNO HIGIENICZNYCH OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH

W 2025 roku realizowano zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności, warunków żywienia zbiorowego, jakości zdrowotnej żywności, warunków produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Podejmowano działania zmierzające do poprawy warunków sanitarno-higienicznych w obiektach żywnościowych oraz wycofania z obrotu produktów niespełniających wymagań.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Garwolinie nadzorował 1771 obiektów produkcji i obrotu żywnością, żywienia zbiorowego oraz 10 wytwórni materiałów do kontaktu z żywnością, 22 miejsca obrotu materiałami do kontaktu z żywnością. Skontrolowano 324 obiekty w tym: 50 obiektów produkujących żywność, 132 obiekty żywienia zbiorowego, 140 obiektów obrotu żywnością, 2 obiekty obrotu materiałami do kontaktu z żywnością.

Przeprowadzono łącznie 410 kontroli w tym 38 kontroli interwencyjnych.

- 61 kontroli w zakładach produkcji żywności
- 188 kontroli w obiektach obrotu żywnością
- 158 kontroli w zakładach żywienia zbiorowego
- 3 kontrole obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywności

Kontrole interwencyjne prowadzone były głównie w związku ze zgłoszeniami konsumentów dotyczącymi niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w obiektach, niewłaściwej jakości środków spożywczych, a także w związku z powiadomieniami w systemie RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach).

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli (interwencyjnych i planowych):

1. Obiekty produkcji żywności
 - niezachowanie zasad dobrej praktyki higienicznej;
 - brak czystości i porządku w zakładzie;
 - niedostateczny stan techniczny pomieszczeń;
 - brak wdrożenia lub przestrzegania procedur kontroli wewnętrznej w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności. Niekompletna, wymagająca weryfikacji dokumentacja Dobrej Praktyki Higienicznej, Dobrej Praktyki Produkcyjnej i systemu HACCP.
2. Obiekty obrotu żywnością
 - ekspozycja żywności nieopakowanej w sposób narażający na zanieczyszczenia;
 - sprzedaż środków spożywczych przeterminowanych;
 - działalność niezgodna z decyzją zatwierdzającą wydaną przez PPIS w Garwolinie;
 - nieprawidłowe oznakowanie środków spożywczych lub brak identyfikacji środków spożywczych wprowadzanych do obrotu;
 - brak wdrożenia lub przestrzegania procedur kontroli wewnętrznej w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności. Niekompletna, wymagająca weryfikacji dokumentacja Dobrej Praktyki Higienicznej, Dobrej Praktyki Produkcyjnej i systemu HACCP.
3. Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte
 - błędy w układaniu jadłospisów (za mało porcji nabiału i ryby);
 - brak wdrożenia lub przestrzegania procedur kontroli wewnętrznej w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności. Niekompletna, wymagająca weryfikacji

dokumentacja Dobrej Praktyki Higienicznej, Dobrej Praktyki Produkcyjnej i systemu HACCP.

4. Zakład żywienia zbiorowego otwarte

- zły stan techniczny pomieszczeń kuchennych i magazynowych oraz wyposażenia;
- niedostateczny stan sanitarno higieniczny, brak czystości i porządku, nieznajomość zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej lub ich niestosowanie;
- brak identyfikowalności surowców, półproduktów;
- działalność niezgodna z decyzją zatwierdzającą wydaną przez PPIS w Garwolinie;
- brak wdrożenia lub przestrzegania procedur kontroli wewnętrznej w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności. Niekompletna, wymagająca weryfikacji dokumentacja Dobrej Praktyki Higienicznej, Dobrej Praktyki Produkcyjnej i systemu HACCP.

Mając na uwadze ochronę zdrowia konsumentów, usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach egzekwowano w drodze decyzji administracyjnych a także grzywnien w drodze mandatu karnego. W 2025 r. wydano 15 decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości oraz nałożono 51 mandatów karnych na kwotę 16 000, 00 zł. Złożono 4 wnioski o wydanie decyzji w trybie art. 103 Ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia o wymierzenie kary pieniężnej podmiotom działającym na rynku spożywczym w tym 3 wnioski z powodu prowadzenia działalności niezgodnej z zakresem w decyzji zatwierdzającej i 1 wniosek za działalność bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru.

Jednocześnie należy podkreślić, iż podczas każdej kontroli przeprowadzono rozmowy instruktażowe, edukacyjne o tematyce adekwatnej do zakresu kontroli w celu poprawy warunków i jakości w kontrolowanym obszarze.

Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2025 r. w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano do badań 308 próbek żywności. Próbkę pobierano w kierunku oznaczeń mikrobiologicznych (195 próbek) i 113 w kierunku oznaczeń chemicznych (poziom metali szkodliwych dla zdrowia, azotanów, mikro toksyn, substancji dodatkowych, pozostałości pestycydów i innych). Próbkę w większości pobierano z obiektów obrotu żywnością zgodnie z przesłanym planem poboru próbek na dany rok. PPIS w Garwolinie dokonał oceny wyników badań laboratoryjnych i znakowania pobranych próbek środków spożywczych. Zakwestionowano 15 próbek ze względu na obecność drobnoustrojów chorobotwórczych Salmonella w 25 g / 10 g produktu w trzech partiach produktów (o nazwie: Mięso mielone 100 % z fileta z piersi kurczaka, Kiełbaski cienkie białe grillowe, Podudzie z kurczaka świeże.) Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań próbek pobranych w supermarketach przygotowano charakterystyki ryzyka oraz sporządzano 3 powiadomienia w systemie RASFF.

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (ang. Rapid Alert System for Food and Feed, w skrócie RASFF) służy do wymiany informacji pomiędzy organami urzędowej kontroli w Europie będącymi członkami tego systemu. Do systemu wprowadzane są informacje o żywności, paszach i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następczych w wyniku zidentyfikowania takich produktów. Organy urzędowej kontroli żywności i pasz w Polsce przekazują informacje o stwierdzonych na terenie Polski przypadkach niebezpiecznej żywności, pasz lub materiałów do kontaktu z żywnością zgodnie z zakresem systemu RASFF do Krajowego Punktu Kontaktowego RASFF w GIS, oraz podejmują odpowiednie działania na podstawie powiadomień RASFF i raportują o wynikach tych działań.

W 2025 roku w **69 przypadkach** Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia podejmowała działania zgodnie z procedurami funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach. Produkty wycofywano między innymi z powodu:

- obecności pałeczek Salmonella w elementach drobiu (11 powiadomień);
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydów w produktach zbożowych i warzywach (13 powiadomienia);
- przekroczenie limitów przekroczenia innych zanieczyszczeń w tym mykotoksyn (43 powiadomienia).
- obecności niezadeklarowanego składnika alergennego (2 powiadomienia)

W związku z powyższym przeprowadzono kontrole interwencyjne w obiektach będących na otrzymanych listach dystrybucji. Otrzymywano pisemne informacje od kierownictwa sklepów o posiadaniu lub nie, kwestionowanych wyrobów. Podczas kontroli sprawdzano dokumentację związaną z dostawą kwestionowanego wyrobu oraz sposób postępowania z ww. wyrobem w przypadku, kiedy był on w sprzedaży. W przypadku gdy w chwili otrzymania powiadomienia sklep posiadał kwestionowaną partię została ona usuwana z sali sprzedaży, zabezpieczana w pomieszczeniach magazynowych i odbierana przez dostawcę lub utylizowana. Fakt ten potwierdzany był okazaniem faktury korygującej lub dokumentu zniszczenia kwestionowanego produktu. O powyższym informowano MPWIS w Warszawie oraz właściwych PPIS zgodnie z funkcjonującymi procedurami systemu RASFF.

Zatrucia pokarmowe

W przypadku wystąpienia ogniska zatrucia pokarmowego dochodzenie epidemiologiczne prowadzone jest wspólnie z sekcją Epidemiologii.

W 2025 r. zgłoszono 1 ognisko zatrucia pokarmowego w warunkach domowych. Przeprowadzono wywiad epidemiologiczny. Objawy zatrucia wystąpiły u 4 osób. Ustalony czynnik etiologiczny to Salmonella z gr.D, a domniemana potrawa- źródło zakażenia to tatar z surowym jajkiem zakupionym na targu. Nie ustalono producenta jajek użytych do przygotowania tataru. Udzielono instruktażu w zakresie przygotowywania potraw z użyciem surowych jaj.

VI. OCENA ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI W WODĘ

1. Zaopatrzenie ludności w wodę

Na koniec 2025 roku w ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu garwolińskiego znajdowało się 29 wodociągów publicznych oraz 9 wodociągów lokalnych. Wszystkie systemy wodociągowe oparte są na ujęciach głębinowych.

Wodociągi stanowią podstawowy element systemu zaopatrzenia ludności miast i wsi w wodę przeznaczoną do spożycia. W 2025 roku z wody produkowanej przez wodociągi na terenie powiatu garwolińskiego korzystało około 99 759 mieszkańców. Woda była cyklicznie poddawana badaniom mikrobiologicznym oraz fizykochemicznym, zgodnie z harmonogramem poboru prób zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

W 2025 roku przeprowadzono modernizację czterech Stacji Uzdatniania Wody: w Wildze, Izdebnie, Samorządkach oraz Żelechowie (ul. Piłsudskiego). Zakres prac obejmował remont budynków (wewnątrz i na zewnątrz), wymianę wyeksploatowanej technologii uzdatniania wody, a także czyszczenie i dezynfekcję zbiorników wody uzdatnionej, przy zachowaniu dotychczasowej pojemności i funkcji obiektów.

2. Analiza przekroczeń parametrów mikrobiologicznych

W 2025 roku w nadzorowanych wodociągach odnotowano:

- 5 przypadków wykrycia bakterii grupy coli,
- 2 przypadki obecności enterokoków,
- 3 przypadki przekroczenia zalecanych wartości ogólnej liczby mikroorganizmów niechorobotwórczych.

W wyniku podjętych działań naprawczych do końca 2025 roku jakość wody we wszystkich wodociągach spełniała wymagania mikrobiologiczne.

3. Analiza przekroczeń parametrów fizykochemicznych

W 2025 roku stwierdzono:

- 24 przypadki przekroczenia dopuszczalnego poziomu manganu,
- 4 przypadki przekroczenia poziomu żelaza.

W związku z powyższymi przekroczeniami wszczęto postępowania administracyjne oraz wydano decyzje zobowiązujące do poprawy jakości wody pod względem parametrów fizykochemicznych. Wszystkie decyzje zostały wykonane w 2025 roku.

4. Substancje promieniotwórcze w wodzie przeznaczonej do spożycia

W 2025 roku nie prowadzono badań wody surowej na obecność radionuklidów w nadzorowanych wodociągach.

5. Badanie ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella sp.*

W 2025 roku badania ciepłej wody użytkowej w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella sp.* realizowano w ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Łącznie pobrano i zbadano próbki w następujących obiektach:

- w 6 podmiotach leczniczych – 40 próbek,

- w 4 obiektach zapewniających całodobowe zakwaterowanie młodzieży – 12 próbek,
- w 4 obiektach hotelarskich – 12 próbek.

W 2025 roku stwierdzono ponadnormatywną obecność bakterii *Legionella sp.* w jednym obiekcie leczniczym oraz w jednym obiekcie zapewniającym całodobowe zakwaterowanie młodzieży. Po przeprowadzeniu działań naprawczych parametry wody zostały skutecznie przywrócone do wymaganych wartości. Na podstawie aktualnych wyników badań wydano ocenę jakości ciepłej wody potwierdzającą, że spełnia ona wymagania sanitarne i jest bezpieczna w użytkowaniu.

PLYWALNIE

- W 2025 roku realizowano zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad jakością wody w nieckach basenowych, ciepłej wody użytkowej oraz nad stanem sanitarno-technicznym i sanitarno-porządkowym obiektów.
- Pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu garwolińskiego znajdowały się 2 baseny kryte, 1 basen odkryty oraz 3 baseny zlokalizowane w obiektach hotelarskich.
- W 2025 roku stan sanitarno-techniczny skontrolowanych pływalni nie budził zastrzeżeń.
- Sprawowano bieżący nadzór oraz podejmowano działania mające na celu utrzymanie i podnoszenie standardów sanitarno-technicznych oraz porządkowych obiektów.
- Wydano 8 ocen dotyczących jakości wody do kąpielii dla basenów krytych oraz 12 ocen dla basenów funkcjonujących w obiektach hotelarskich.

1. Stan sanitarno-techniczny pływalni

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawują stały nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi obiektów basenowych. Kontrole obejmują w szczególności hale basenowe wraz z nieckami i otoczeniem basenów, zaplecza techniczne odpowiedzialne za uzdatnianie i obieg wody, a także pomieszczenia higieniczno-sanitarne, takie jak szatnie, natryski i toalety. Ocenie podlega m.in. stan czystości, sposób prowadzenia dezynfekcji, prawidłowość eksploatacji urządzeń technologicznych oraz ogólny stan techniczny infrastruktury.

W 2025 roku skontrolowano trzy wskazane obiekty. Przeprowadzone czynności kontrolne nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - technicznego. Zarówno hale basenowe, jak i pomieszczenia towarzyszące były utrzymane w należyтым stanie sanitarno-porządkowym, a urządzenia i instalacje funkcjonowały prawidłowo. Nie stwierdzono uchybień mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia osób korzystających z obiektów.

2. Ocena jakości wody

Wymagania, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230). Akt ten precyzuje parametry jakości wody, częstotliwość pobierania próbek, metody referencyjne analiz, sposób dokonywania oceny jakości wody oraz zasady informowania ludności o jej jakości.

Zgodnie z rozporządzeniem jakość wody powinna być kontrolowana przez zarządzającego pływalnią z częstotliwością i w zakresie określonym w przepisach. Państwowa Inspekcja Sanitarna dokonuje rocznej, zbiorczej oceny jakości wody, uwzględniającej również wyniki badań prowadzonych w ramach nadzoru.

Na zarządzającym pływalnią spoczywa ponadto obowiązek nadzorowania urządzeń do uzdatniania wody, systematycznego rejestrowania pomiarów jej jakości oraz prowadzenia

badan zgodnie z harmonogramem ustalonym z państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym. Zarządcy pływalni informują użytkowników o jakości wody poprzez zamieszczanie aktualnych informacji na tablicach ogłoszeń lub na stronach internetowych obiektów.

W przypadku jednego z basenów krytych, w związku z przekroczeniem parametrów mikrobiologicznych w niecce basenowej, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Garwolinie wydał decyzję nakazującą wyłączenie niecki z użytkowania. Działanie to miało na celu zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego osób korzystających z obiektu oraz umożliwienie przeprowadzenia niezbędnych prac naprawczych. Po wykonaniu działań naprawczych zarządca obiektu przedstawił wyniki badań potwierdzające, że jakość wody spełnia wymagane normy. W związku z uzyskaniem prawidłowych parametrów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał ocenę stwierdzającą przydatność wody do kąpieli oraz dopuścił nieckę basenową do ponownego użytkowania.

MIEJSCA WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI

- W 2025 roku realizowano zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad jakością wody w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli oraz nad ich stanem sanitarno-technicznym i sanitarno-porządkowym.
- Na terenie powiatu garwolińskiego w 2025 r. funkcjonowały 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli; nadal nie zgłoszono żadnego kąpieliska w powiecie.
- W trakcie sezonu kąpielowego wydano 9 ocen dotyczących jakości wody w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.
- Prowadzony nadzór zapewnił możliwość bezpiecznego korzystania z terenów rekreacyjnych oraz kąpieli wodnych.

1. Stan sanitarno-techniczny miejsc wykorzystywanych do kąpieli

W 2025 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawowały nadzór nad miejscami okazjonalnie wykorzystywanymi do kąpieli na terenie powiatu garwolińskiego. W ramach kontroli oceniano w szczególności stan sanitarno-porządkowy terenu, czystość linii brzegowej oraz sposób zagospodarowania i utrzymania plaży. Sprawdzano stan techniczny pomostów i innych elementów infrastruktury rekreacyjnej, a także dostępność i stan sanitarny toalet, obecność oraz stan koszy na śmieci, właściwe oznakowanie miejsca kąpieli oraz tablice informacyjne dla użytkowników. Weryfikowano również zabezpieczenie terenu pod kątem bezpieczeństwa osób wypoczywających.

Obydwa obiekty funkcjonujące zostały objęte kontrolą - łącznie przeprowadzono dwie kontrole. Nie stwierdzono uchybień w zakresie utrzymania czystości, porządku ani stanu technicznego infrastruktury. Miejsca te były prawidłowo przygotowane do sezonu i zapewniały odpowiednie warunki do wypoczynku nad wodą.

VII. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

- W 2025 roku realizowano zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru sanitarno-porządkowego i sanitarno-technicznego nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą takimi jak: szpitale, zakłady opiekuńczo-lecznicze – nie stwierdzono nieprawidłowości.
- Na terenie powiatu garwolińskiego w 2025 r. liczba obiektów w ewidencji wyniosła: 4 szpitale, 2 zakłady opiekuńczo-lecznicze.
- Sprawowano nadzór i podejmowano działania podnoszące stan sanitarno-techniczny i porządkowy obiektów.

Obiekty	Liczba obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	Liczba nałożonych mandatów	Kwota mandatów
Szpitale	4	2	0	0	0
Zakłady Opiekuńczo-Lecznicze	2	1	0	0	0

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

- W 2025 roku realizowano zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru sanitarno-porządkowego i sanitarno-technicznego nad obiektami użyteczności publicznej, takimi jak: zakłady fryzjerskie, salony kosmetyczne, salony tatuażu i odnowy biologicznej, ustępy publiczne, komunikacja publiczna, obiekty hotelarskie, obiekty pomocy społecznej, dom dla osób bezdomnych, cmentarze, domy przedpogrzebowe i inne obiekty użyteczności publicznej.
- Na terenie powiatu garwolińskiego w 2025 r. liczba obiektów w ewidencji wyniosła: 110 zakładów fryzjerskich, 92 zakładów kosmetycznych, 4 salony tatuażu, 14 zakładów odnowy biologicznej oraz 26 zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług (fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej), 3 ustępy publiczne, 1 dworzec autobusowy, 5 dworców i stacji kolejowych, 7 hoteli skategoryzowanych, 16 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, 1 dom pomocy społecznej, 4 placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku, 1 dom dla osób bezdomnych, 20 cmentarzy, 1 dom przedpogrzebowy oraz 89 innych obiektów użyteczności publicznej.
- Prowadzony nadzór pozwolił na bezpieczne korzystanie z obiektów użyteczności publicznej. Stwierdzane podczas kontroli nieprawidłowości były usuwane na bieżąco.

1. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

Wymagania dla obiektów, w których świadczone są usługi fryzjerskie, kosmetyczne i tatuażu regulują między innymi przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 924, z późn. zm.). Jedną z ważniejszych regulacji jest przepis art. 16 ww. ustawy, który nakłada na osoby podejmujące czynności, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, obowiązek wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Obiekty	Liczba obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	Liczba nałożonych mandatów	Kwota mandatów
Zakłady fryzjerskie	110	38	0	0	0
Zakłady kosmetyczne	92	66	3	1	100 zł
Zakłady odnowy biologicznej	14	7	0	1	300 zł
Salony tatuażu	4	2	0	0	0
Inne zakłady świadczące więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, tatuażu	26	16	0	0	0

Podczas kontroli przeprowadzanych w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły najczęściej:

- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń zakładów.

Kontrole przeprowadzone w 2025 r. wykazały w zdecydowanej większości dobry stan sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów. Zalecenia doraźne były sukcesywnie realizowane.

2. Obiekty hotelarskie

Do obiektów hotelarskich zalicza się hotele, motele oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie, w tym m.in. domy wczasowe i gospodarstwa agroturystyczne. Przy ocenie stanu sanitarno-technicznego tych obiektów uwzględniano w szczególności: jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, gospodarkę ściekową i odpadową, sposób postępowania z czystą i brudną bielizną oraz pościelą, procedury utrzymania czystości (w tym zaopatrzenie w środki czystości i preparaty dezynfekcyjne oraz ich właściwe przechowywanie), bieżący stan czystości i higieny pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, stan terenu wokół obiektu, a także stan sanitarno-higieniczny i techniczny budynków.

Obiekty	Liczba obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	Liczba nałożonych mandatów	Kwota mandatów
Hotele, Motele obiekty skategoryzowane	7	2	0	0	0
Inne obiekty świadczące usługi hotelarskie	16	3	0	0	0

Kontrole przeprowadzone w 2025 r. wykazały, że zdecydowana większość obiektów utrzymywana była w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Wydane zalecenia doraźne były sukcesywnie realizowane. Ogólna ocena stanu sanitarno-technicznego kontrolowanych obiektów była dobra.

3. Obiekty pomocy społecznej

W ramach sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej kontrolowano placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzone na podstawie przepisów o działalności gospodarczej (umieszczone w rejestrze Wojewody Mazowieckiego).

Obiekty	Liczba obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	Liczba nałożonych mandatów	Kwota mandatów
Domy Pomocy Społecznej	1	0	0	0	0
Inne placówki zapewniające całodobową opiekę	4	2	0	0	0

W roku sprawozdawczym 2025 przeprowadzono 2 kontrole w placówkach zapewniających całodobową opiekę. We wszystkich obiektach przeprowadzono badania ciepłej wody na obecność bakterii *Legionella sp.*, przekroczeń nie stwierdzono. Stan sanitarny części mieszkalnej w większości powyższych obiektów był dobry. Pokoje mieszkańców były czyste. Stan sanitarny zaplecza placówek także nie budził większych zastrzeżeń. Stwierdzone nieprawidłowości były na bieżąco usuwane.

4. Noclegownie i domy dla osób bezdomnych

Na terenie powiatu znajduje się jeden dom dla osób bezdomnych. W 2025 roku przeprowadzono dwie kontrole, które wykazały, że w schronisku zapewnione są całodobowe miejsca dla osób samodzielnych, z ogrzewanymi pomieszczeniami, wyposażeniem meblowym oraz dostępem do sprzętu RTV i AGD. Mieszkańcy mają zapewniony dostęp do bieżącej wody, sanitariatów i pryszniców, a pościel i odzież są utrzymywane w czystości i regularnie wymieniane. Zapewniona jest całodobowa opieka medyczna oraz trzy posiłki dziennie, z możliwością samodzielnego przygotowania dodatkowego posiłku. Odpady i nieczystości płynne są prawidłowo gromadzone i odprowadzane, a obiekt utrzymywany jest w czystości, bez obecności szkodników. Teren ogrodzony, zadbany, a bieżące prace remontowe i porządkowe wykonywane przez mieszkańców, a placówka dysponuje miejscami dla 33 osób i deklaruje możliwość wygospodarowania dodatkowych miejsc noclegowych w okresie zimowym.

5. Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad cmentarzami oraz postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Garwolinie kontroluje stan sanitarny i porządek w zakładach pogrzebowych, sposób przechowywania zwłok, prowadzenie dokumentacji oraz prawidłowość przewozu i ekshumacji. Inspektor nadzoruje także przestrzeganie procedur zapewniających bezpieczeństwo sanitarne przy ekshumacjach, transporcie oraz sprowadzaniu zwłok i szczątków ludzkich do kraju.

Na terenie powiatu garwolińskiego funkcjonuje 11 zakładów pogrzebowych objętych nadzorem, w 2025 roku skontrolowano pięć obiektów, w których stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Garwolinie w 2025 roku wydał:

- **16** decyzji na ekshumację zwłok i szczątków ludzkich,
- **5** decyzji na wywóz zwłok za granicę wraz z czynnością kontrolną dotyczącą zabezpieczenia zwłok w trumnie do transportu (plombowanie trumny),
- **9** postanowień na sprowadzenie zwłok i szczątków ludzkich do Polski.

VIII. OCENA NARAŻENIA ZAWODOWEGO W ZAKŁADACH PRACY Z UWZGLĘDNIENIEM RODZAJU CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH, WIELKOŚCI POPULACJI ZAWODOWO NARAŻONEJ NA TE CZYNNIKI

Ocena narażenia zawodowego w zakładach pracy z uwzględnieniem rodzaju czynników szkodliwych i wielkości populacji zawodowo narażonej na te czynniki.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Garwolinie obejmował nadzorem higieniczno-sanitarnym 385 zakładów pracy.

Przekroczenia normatywów dotyczących czynnika fizycznego w postaci: hałasu, drgań mechanicznych i/lub pyłów występowały w 13 zakładach pracy. W wyniku kontroli stwierdzono poprawę warunków pracy dla części pracowników.

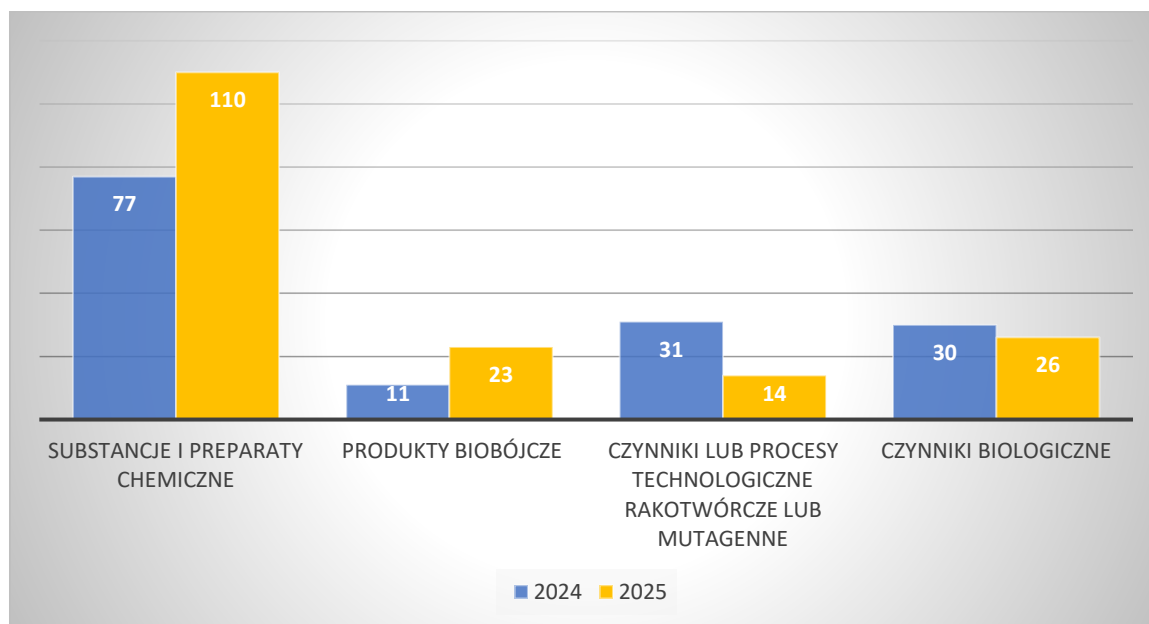
W 2025 r. roku przeprowadzono 134 kontrole w 97 zakładach pracy, w których zatrudnionych było 5352 pracowników.

Powyższe kontrole prowadzone były:

- w ramach nadzoru nad **substancjami i preparatami chemicznymi** – 110 kontroli;
- w ramach nadzoru nad **produktami biobójczymi** – 23 kontrole;
- w ramach nadzoru nad substancjami, preparatami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu **rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy** 14 kontroli;
- w ramach nadzoru nad **czynnikami biologicznymi** w środowisku pracy – 26 kontroli.

W 2025 r. dodatkowo wykonano 11 kontroli (w tym 4 kontrole dotyczyły środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz 7 kontroli kosmetyków).

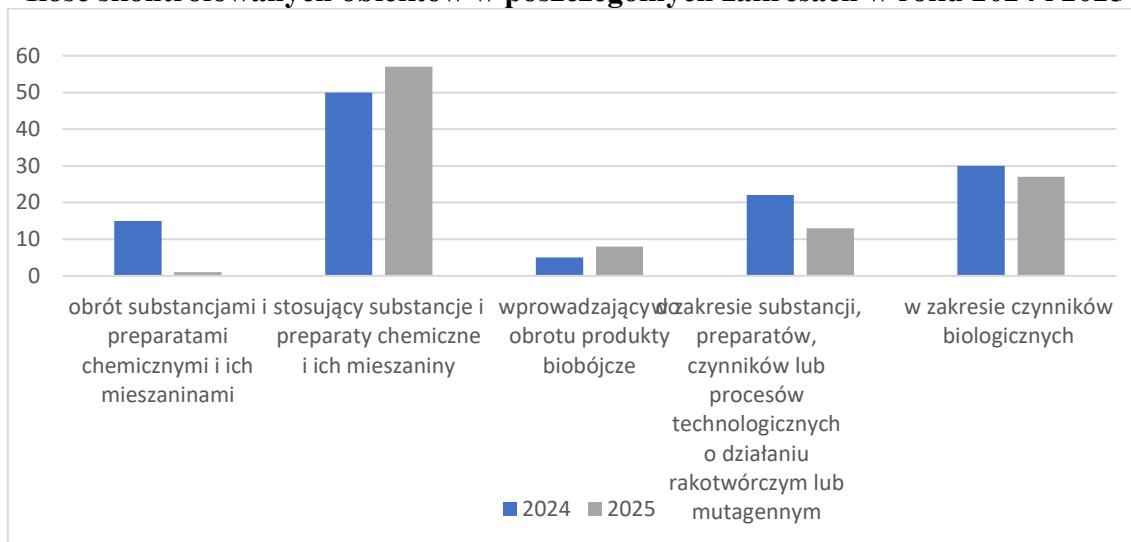
Analiza porównawcza (według zakresów) ilości kontroli w roku 2024 i 2025

W 2025 roku skontrolowano:

- **1** obiekt zajmujący się **obrotem substancjami i preparatami chemicznymi i ich mieszaninami**;
- **57** obiektów **stosujących substancje i preparaty chemiczne i ich mieszaniny**;
- **8** obiektów w zakresie **wprowadzających do obrotu produkty biobójcze**;
- **13** obiektów w zakresie **substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy**;
- **27** obiektów w zakresie **czynników biologicznych w środowisku pracy**.

Ilość skontrolowanych obiektów w poszczególnych zakresach w roku 2024 i 2025

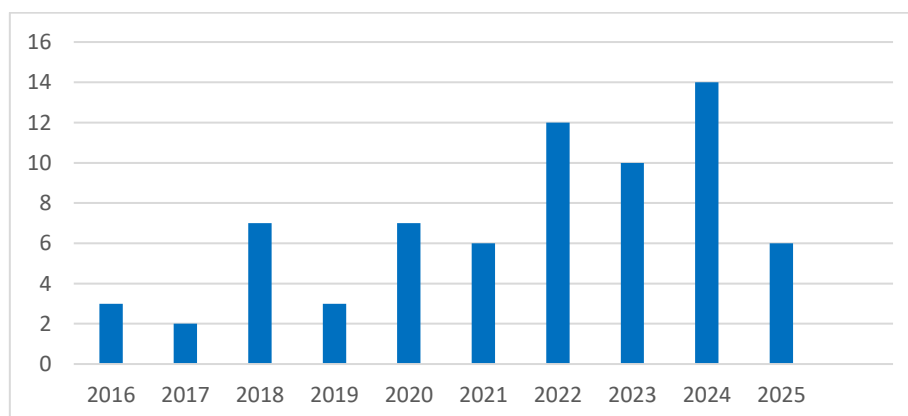
W 2025 r. wydano **17 decyzji dotyczących poprawy warunków pracy** zawierających **156 nakazów**. Nie było decyzji unieruchamiających stanowisko/ oddział/ zakład pracy. Skontrolowano w zakładach pracy wykonanie decyzji nakazujących.

W ewidencji zakładów pracy PSSE w Garwolinie znajdowały się **62** zakłady, w których występują czynniki rakotwórcze – liczba pracowników narażonych na te czynniki wynosiła **254** osoby, skontrolowanych było **13** zakładów pracy.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHOROÓB ZAWODOWYCH

W **2025** roku zgłoszono **6** podejrzeń **chorób zawodowych** i sporządzono **13** kart oceny **narażenia** zawodowego. Wydano **6** decyzji o **stwierdzeniu choroby zawodowej** oraz **4** decyzje o **braku podstaw stwierdzenia choroby zawodowej**.

Liczba decyzji o stwierdzeniu chorób zawodowych na przełomie ostatnich 10 lat

Ogólne dane dotyczące zakładów pracy, w których stwierdzono chorobę zawodową w 2025 r.

Lp.	PKD	Stanowisko pracy	Numer choroby zawodowej z wykazu	Nazwa choroby zawodowej	Liczba stwierdzonych chorób
1.	01	rolnik	26	choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - borelioza	2
2.	22	pracownik fizyczny przy laminowaniu technicznym	20.1	przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka	1
3.	25	spawacz, spawacz elektryczny, ślusarz, spawacz	3.1	pylice płuc: pylica krzemowa poz. 3.1	1
4.	85	katechetka, nauczyciel	15.3	przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat, niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwałą dysfonią. Poz. 15.3	1
5.	86	pielęgniarka epidemiologiczna	26	choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – COVID-19.	1

NADZÓR NAD PRACOWNIKAMI NARAŻONYMI NA SZKODLIWE CZYNNIKI BIOLOGICZNE

W ewidencji Sekcji Higieny Pracy PSSE w Garwolinie znajdowało się **188 obiektów**, w których **występują szkodliwe czynniki biologiczne**. W 2025 roku skontrolowano **26** obiektów. Na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczone do 2 i 3 grupy zagrożenia narażonych było **320** pracowników.

SUBSTANCJE CHEMICZNE I ICH MIESZANINY

W 2025 roku pod nadzorem PPIS w Garwolinie znajdowały się **362** podmioty wprowadzające do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach oraz stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny w tym: **6** dalszych użytkowników – formulatorów, **4** dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin, **290** stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny (którzy nie są formulatorami) oraz **2** producentów zobowiązanych do rejestracji substancji zgodnie z rozporządzeniem **(WE) Parlamentu Europejskiego i Rady 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006 roku** w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE. L 2006 Nr 396, str. 1, z późn. zm).

OGÓLNA OCENA ZAGROZEŃ WYNIKAJĄCYCH ZE STANU SANITARNO-HIGIENICZNEGO W ZAKŁADACH PRACY

Sekcja Higieny Pracy PSSE w Garwolinie sprawuje nadzór nad zakładami pracy zatrudniającymi pracowników. Nowe zakłady pracy obejmowane są bieżącym nadzorem sanitarnym na podstawie odbiorów nowych obiektów, własnego rozeznania w terenie przez pracowników sprawujących nadzór nad zakładami pracy lub zgodnie z wytycznymi do planu zasadniczych zadań Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Aktualność informacji dot. nadzorowanych firm sprawdzana jest w bazie „Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej”.

Pierwsza kontrola ma charakter edukacyjny. Ma na celu wskazanie pracodawcom zagrożeń zawodowych powstających w procesach technologicznych oraz wytypowanie stanowisk pracy do badań środowiskowych w celu przeprowadzenia pomiarów stężeń i natężeń (NDS/NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia. W 2025 r. Sekcja Higieny Pracy przeprowadziła 16 kontroli odbiorowych (6 więcej niż w 2024 r.).

W 2025 r. Sekcja Higieny Pracy uczestniczyła w 26 kontrolach interwencyjnych: 21 interwencji było zasadnych – występowały uchybienia (wydano zalecenia celem usunięcia nieprawidłowości), 2 kontrole były bezzasadne, natomiast 3 przekazano do innego organu zgodnie z kompetencjami.

WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy.

W ramach postępowania w sprawach chorób zawodowych przesyłano do wiadomości Państwowej Inspekcji Pracy **10 decyzji** w sprawie chorób zawodowych.

Ponadto w trakcie przeprowadzanych kontroli w zakładach pracy sprawdzano, czy obiekty były nadzorowane przez Państwową Inspekcję Pracy, zapoznawano się z nakazami i zaleceniami PIP oraz ich stosowanie w praktyce.

Współpraca z Mazowieckim Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy.

W ramach współpracy z WOMP przesłano **6** skierowań na badania w celu rozpoznania choroby zawodowej oraz sporządzono i przesłano **7** kart zbiorowych oceny narażenia zawodowego. Ponadto przesłano do wiadomości WOMP **5** decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej.

Z przedstawicielami WOMP przeprowadzono **5** konsultacji telefonicznych dotyczących prowadzonych postępowań w sprawach chorób zawodowych.

Współpraca z Wojewódzkim Szpitalem Zakaźnym w Warszawie.

W ramach współpracy przesłano **3** skierowania na badania w celu rozpoznania choroby zawodowej oraz sporządzono i przesłano **3** karty oceny narażenia zawodowego. Ponadto przesłano do wiadomości **5** decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej.

Z przedstawicielami Wojewódzkiego Szpitala Zakaźnego w Warszawie przeprowadzono **5** konsultacji telefonicznych dotyczących prowadzonych postępowań w sprawach chorób zawodowych.

Współpraca z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi.

Wprowadzono do bazy danych „CRCR” otrzymane od pracodawców (**70** zakładów) informacje dot. narażenia na czynniki rakotwórcze i mutagenne i przesłano je do IMP w Łodzi.

Do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych IMP przesłano **5** kart stwierdzenia chorób zawodowych.

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy uczestniczyli w szkoleniach on-line nt. „Szkolenie dla pracowników Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych z obsługi programu CRCR”.

„Sporządzanie karty oceny narażenia zawodowego w postępowaniu dotyczącym chorób zawodowych” organizowane przez Instytut Medycyny decyzji. Pracy w Łodzi.

Współpraca z Centralnym Instytutem Ochrony Pracy – Państwowym Instytutem Badawczym w Warszawie.

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy uczestniczyli w szkoleniach on-line nt. „Narażenie pracowników na substancje reprotoksyczne w środowisku pracy”

Współpraca z ZUS/KRUS

Otrzymano 3 pisma o skutkach choroby zawodowej. Zawiadomiono pisemnie KRUS o uprawomocnieniu się 2 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej.

Działania Sekcji Higieny Pracy związane z bieżącym nadzorem sanitarnym nad obiektami w zakresie realizacji ustawy o ochronie przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

W 2025 r. przeprowadzono **134** kontrole w **97** obiektach, podczas których monitorowano przestrzeganie ustawy antytytoniowej. We wszystkich skontrolowanych zakładach miejsca objęte zakazem palenia były oznaczone znakami graficznymi i słownymi.

W związku z realizacją ustawy antytytoniowej do 86 zakładów pracy przekazywano materiały informacyjne dotyczące profilaktyki zdrowotnej w postaci ulotek i broszur.

Podczas kontroli w zakładach pracy nie stwierdzono naruszenia zakazu palenia tytoniu, a tym samym nie stosowano sankcji karnych w tym zakresie.

Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Garwolinie.

Przeprowadzono 4 kontrole wspólnie z funkcjonariuszami KPP w Garwolinie w ramach akcji „Bezpieczne ferie” i „Bezpieczne wakacje”.

IX. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH WRAZ Z OCENĄ ZAGROŻEŃ DLA ZDROWIA

Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Garwolinie w zakresie działań Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży, pełniła w 2025 roku nadzór nad 227 placówkami, w tym 146 stałymi placówkami nauczania i wychowania oraz 81 placówkami sezonowymi (turnusami/organizatorami wycieczek).

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży w 2025 r. obejmowała nadzorem żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, punkty przedszkolne, szkoły podstawowe i średnie a także placówki całodobowe (młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze), placówki wsparcia dziennego oraz placówki wychowania pozaszkolnego.

Oceniano stan porządkowo-higieniczny, stan sanitarno-techniczny poszczególnych pomieszczeń i wyposażenia, warunki do utrzymania higieny osobistej, do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach, ergonomię stanowiska pracy ucznia i przedszkolaka, higieniczną ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych wraz z oceną przerw międzylekcyjnych, możliwość pozostawienia w szkole części podręczników i przyborów szkolnych, prowadzenie dożywiania w szkołach, warunki profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach, nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i ich mieszaninami w szkołach oraz warunki sanitarno-higieniczne wycieczek dzieci i młodzieży szkolnej.

W 2025 roku przeprowadzono 209 kontroli sanitarnych, w tym 166 kontroli w stałych placówkach będących w ewidencji i 43 kontroli w placówkach wycieczek letniego i zimowego. Skontrolowano 117 placówek, co stanowi 80,1 % placówek będących w ewidencji. W wyniku kontroli wydano 3 decyzje administracyjne nakazujące wykonanie zaleceń, 4 decyzje dla żłobków, 1 decyzję przedłużającą termin wykonania zaleceń oraz 7 opinii sanitarnych w celach rejestracji działalności. Wyegzekwowano 4 decyzje, w tym 4 z lat ubiegłych. Ponadto wystosowano 4 wystąpienia pokontrolne w sprawach poprawy stanu higieny procesów nauczania i wychowania. W 2025 r. nie nakładano mandatów karnych.

I. Analiza warunków sanitarno higienicznych:

1) warunki techniczne i porządkowe:

Na terenie powiatu w 2025 r. 3 placówki (1 szkoła podstawowa funkcjonująca samodzielnie i 2 zespoły szkół) były częściowo w złym stanie technicznym. Zostały wydane zalecenia w formie decyzji administracyjnych. Zły stan techniczny dotyczył m.in. złego stanu technicznego sufitów i ścian w salach, w korytarzach i pomieszczeniach sanitarnych, złego stanu technicznego świetlówek, licznych zacieków na sufitach i ścianach - w jednej ze szkół ten stan spowodowany był przeciekaniem dachu.

2) warunki do utrzymania higieny w skontrolowanych placówkach:

- 78 placówek jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej, 32 posiada własny bezodpływowy zbiornik a 7 ma własną oczyszczalnię ścieków.
- 2 placówki posiadają własne ujęcie wody – dwie z nich funkcjonują bez wodociągu sieciowego i jest to placówka całodobowa oraz 1 – niepubliczny punkt przedszkolny, który ma podłączenie również do wodociągu sieciowego, ale z niego nie korzysta, ponieważ korzysta wyłącznie z własnego ujęcia wody. Pozostałe placówki są podłączone do sieci wodociągowej, w których zapewnia się dostęp do zimnej i ciepłej wody.

- w przypadku 1 LO stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych w stosunku do liczby uczniów. Spowodowane jest to między innymi zwiększoną liczbą uczniów w danych szkołach w związku z reformą systemu oświaty.

W 2025 r. na terenie powiatu garwolińskiego nastąpiły zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek takie jak:

Placówki z rozbudowaną bazą dydaktyczną:

Szkoła Podstawowa w Gocławiu - rozbudowa budynku o salę gimnastyczną i dodatkowe sale lekcyjne oraz rozbudowa Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Żelechowie o halę sportową wraz z zapleczem i sale lekcyjne.

Placówki po remontach generalnych:

- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Garwolinie – generalny remont placu zabaw;
- Publiczne Przedszkole Nr 1 w Garwolinie - generalny remont placu zabaw;
- Publiczne Przedszkole Nr 8 w Garwolinie - generalny remont placu zabaw;
- Szkoła Podstawowa w Górznie - generalny remont sali gimnastycznej wraz z zapleczem;
- Szkoła Podstawowa w Pilawie - generalny remont boiska;
- Zespół Szkół w Miętnej - trwa generalny remont dachu.

Placówki z nowo oddanymi obiektami sportowymi:

Szkoła Podstawowa w Gocławiu – sala gimnastyczna i Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Żelechowie - hala sportowa.

Placówki z modernizowanymi blokami sportowymi: Szkoła Podstawowa w Michałowce – modernizacja placu zabaw, Szkoła Podstawowa w Miastkowie Kościelnym – przebieralnie przy sali gimnastycznej.

Placówki z modernizowanymi blokami żywienia: Publiczne Przedszkole w Maciejowicach i Zespół Szkół w Starym Pilczynie.

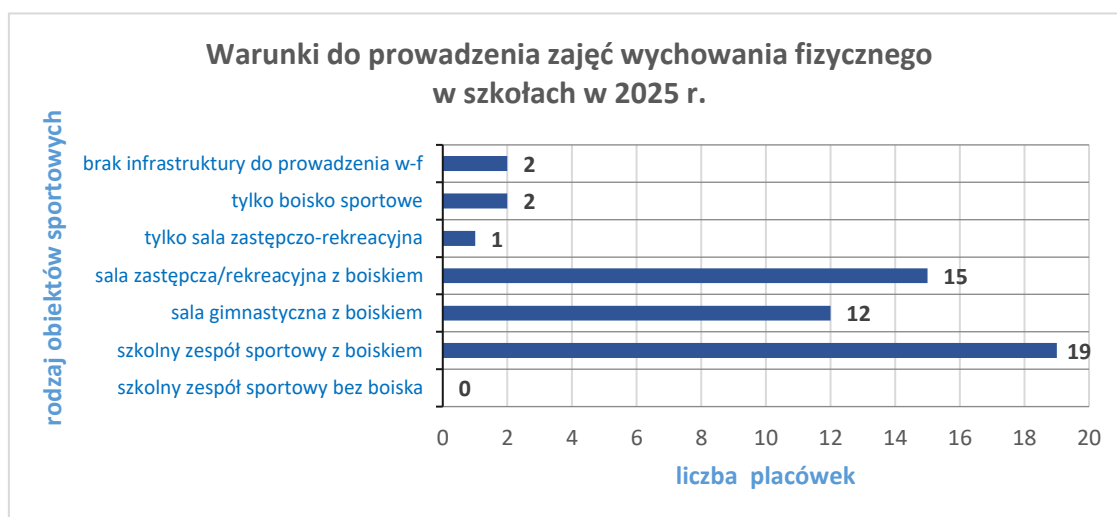
Placówki z nowo otwartymi blokami żywienia: Publiczny Żłobek w Mariańskim Porzeczcu, Publiczny Żłobek w Borowiu, Niepubliczny Żłobek Letnisko w Garwolinie.

Placówki nowo otwarte: Publiczny Żłobek w Mariańskim Porzeczcu, Publiczny Żłobek w Borowiu, Niepubliczny Żłobek Letnisko w Garwolinie, Niepubliczna Szkoła Podstawowa Centrum Edukacji Domowej w Garwolinie, Niepubliczna Szkoła Podstawowa Horyzonty w Garwolinie, Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Garwolinie.

II. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach.

W powiecie garwolińskim infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego w znacznej większości szkół jest zapewniona, co przedstawia poniższy wykres.

W 2025 roku w obiektach poddanych kontroli w tym zakresie stwierdzono, że jedynie 2 placówki nie posiadały infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Placówki te mają jednak możliwość korzystania z sal gimnastycznych należących do innych szkół lub korzystają z miejskich, ewentualnie gminnych obiektów sportowych.

III. Ergonomia, czyli dostosowanie mebli do wzrostu uczniów, zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne oraz ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych.

Na układ ruchu i kształtowanie postawy ciała młodego człowieka w dużej mierze wpływa prawidłowo dobrane do wzrostu stanowisko nauki, czyli ergonomiczne meble edukacyjne. Aby zapewnić meble dostosowane do wzrostu i wieku dzieci, zgodnie z zasadami ergonomii, placówki wyposażone są w meble posiadające certyfikaty gwarantujące ich bezpieczeństwo. Nabywanie przez szkoły i inne placówki oświatowo wychowawcze wyposażenia posiadającego certyfikaty jest obowiązkiem nałożonym przez rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

Analizę sytuacji w zakresie przeprowadzonych działań kontrolnych pod względem dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu dzieci w roku 2025 na terenie powiatu garwolińskiego przedstawia poniższa tabela:

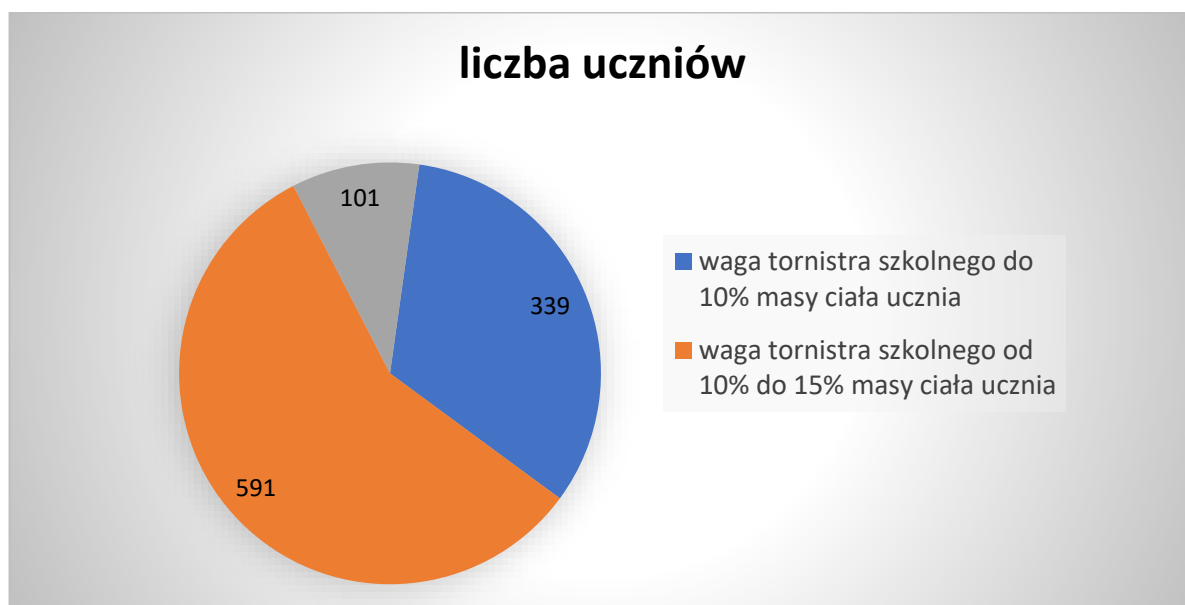
Rodzaj placówek	Oceniono dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych uczniów i przedszkolaków			Stwierdzono nieprawidłowe w ilu placówkach/ ile oddziałów
	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	
Przedszkola/inne formy wychowania przedszkolnego	20	1	390	1 placówka /1 oddział – 3 stanowiska
Szkoły podstawowe samodzielne	33	55	870	9 placówek / 23 oddziały - 189 stanowisk
Zespoły szkół	10	32	537	2 placówki/15 oddziałów - 109 stanowisk

Obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawianie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych wynika z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Ma to przyczynić się do zmniejszenia obciążenia uczniów ciężarem plecaków szkolnych, a tym samym korzystnie wpływać na kształtowanie postawy ciała. W 2024 r. spośród 62 szkół skontrolowanych w tym zakresie 1 szkoła

ponadpodstawowa nie zapewnia miejsca na pozostawienie podręczników w szkole, pozostałe szkoły zapewniły swoim uczniom możliwość pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych w placówkach – były to np. indywidualne szafki z półkami lub inne miejsca np. zbiorowe półki lub zbiorowe szafki w salach lekcyjnych. Działania związane z zapewnieniem miejsc w szkołach na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych w szkołach, mają wpłynąć na zmniejszenie problemów u dzieci i młodzieży z nadmiernym obciążeniem układu mięśniowo-szkieletowego, negatywnie wpływającym na ich rozwój, w tym na powstawanie lub utrwalanie wad postawy.

Jednym z warunków właściwego i normalnego rozwoju fizycznego dziecka jest kształtowanie prawidłowej postawy ciała. Złe nawyki związane z noszeniem zbyt dużego obciążenia na plecach, mogą przyczynić się do bólów kręgosłupa, zmniejszenia pojemności płuc i nieprawidłowej postawy ciała, a w efekcie doprowadzić do poważnych schorzeń ortopedycznych i neurologicznych. W 2025 r. przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w 4 szkołach podstawowych. Badaniom poddano 692 uczniów i zważono 692 plecaków. Wnioski z kontroli przekazano Dyrektorom placówek kontrolowanych.

Analizę sytuacji przedstawia poniższy wykres.

IV. Higiena procesu nauczania w tygodniowych planach zajęć lekcyjnych

Prawidłowo skonstruowany rozkład zajęć lekcyjnych wpływa na zdrowie uczniów, proces nauczania i osiągane przez uczniów wyniki w nauce. Równomierne rozłożenie zajęć można osiągnąć przez rozpoczynanie zajęć o stałej porze oraz rozplanowanie zajęć tak, aby różnice liczby godzin lekcyjnych pomiędzy poszczególnymi dniami tygodnia nie były większe niż 1 godzina. Największe trudności w prawidłowym zaplanowaniu zajęć szkolnych mają te placówki, które ze względu na zbyt małą bazę lokalową (liczbę sal lekcyjnych) w stosunku do liczby uczniów i liczby oddziałów, są zmuszone do pracy w systemie zmianowym.

Poniższa tabela przedstawia skontrolowane placówki pracujące w systemie dwuzmianowym.

Liczba szkół skontrolowanych pracujących w systemie zmianowym	Rok 2024	Rok 2025
Szkoły podstawowe	7	6
Licea ogólnokształcące	0	0
Technika	0	0
Szkoły branżowe I i II stopnia	0	0
Zespoły szkół	1	1
RAZEM	8	7

W 2025 roku poddano kontroli rozkłady zajęć lekcyjnych w 37 szkołach podstawowych, 10 zespołach szkół. Nieprawidłowe rozkłady zajęć oceniane pod względem higieny pracy ucznia stwierdzono w 7 szkołach podstawowych i w 2 zespołach szkół. Analizę i wnioski przekazano dyrektorom kontrolowanych placówek.

V. Sytuacja w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży

W powiecie garwolińskim w większości szkół zapewnia się uczniom możliwość spożywania ciepłego posiłku. W 2025 roku 37 szkół podstawowych zapewniało uczniom możliwość spożycia ciepłego posiłku, z którego skorzystało łącznie 6591 uczniów, w tym 6413 uczniów korzystało z pełnych obiadów, a 178 uczniów - z posiłków jednodaniowych. Z dofinansowania posiłków korzystało w szkołach podstawowych 476 uczniów.

W 2025 roku 13 zespołów szkół zapewniało możliwość spożywania ciepłego posiłku w formie pełnego obiadu, z którego korzystało 2486 uczniów, w tym 145 uczniów korzystało z dofinansowania. W skontrolowanej 1 szkole specjalnej niepublicznej z pełnego obiadu skorzystało 37 uczniów, nie było dofinansowań.

Ponadto w 7 szkołach podstawowych funkcjonowały sklepiki szkolne, natomiast w 8 szkołach podstawowych zapewniono automaty z żywnością. W 1 szkole podstawowej w sklepiku szkolnym asortyment nie spełniał wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154). W powyższej sprawie działania dotyczące usunięcia nieprawidłowości podjęła Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia. Pozostałe sklepiki i automaty z żywnością spełniały wymogi ww. rozporządzenia.

VI. Ocena przygotowania i przebiegu wypoczynku dzieci i młodzieży w 2025 r.

W 2025 r. w elektronicznej bazie wypoczynku na stronie MEN zostało zarejestrowanych 59 organizatorów wypoczynku letniego (w tym 28 w obiektach całorocznych usług hotelarskich, 3 w obiektach sezonowych, 14 obozów pod namiotami i 15 w formach wypoczynku w miejscu zamieszkania) oraz 22 organizatorów wypoczynku zimowego (w tym 8 w obiektach całorocznych usług hotelarskich, 6 w obiektach sezonowych, oraz 8 w formach wypoczynku w miejscu zamieszkania).

W wyniku działań w ramach nadzoru nad wypoczynkiem letnim i zimowym **skontrolowano** w aspekcie wymagań sanitarno-higienicznych **43 turnusy wypoczynku zimowego i letniego**, w tym:

- **32 turnusy wypoczynku zimowego i letniego** dla dzieci i młodzieży zorganizowanego w formie wyjazdowej, z których skorzystało łącznie **1478 uczestników**,

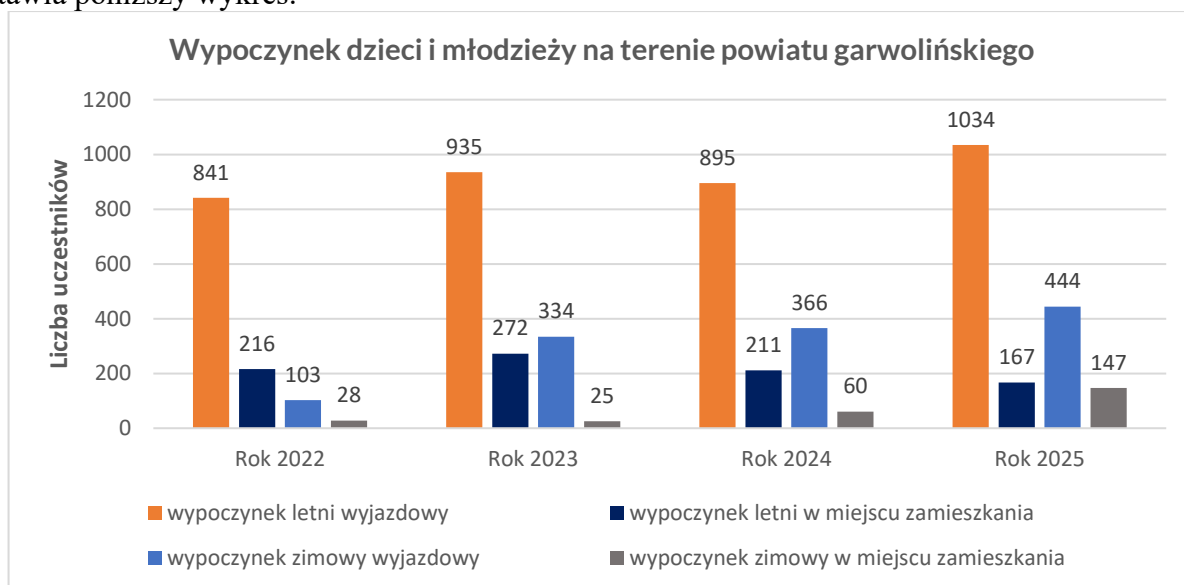
- **11 turnusów wypoczynku zimowego i letniego w miejscu zamieszkania, z których skorzystało łącznie 314 uczestników.**

W 2025 r. z wypoczynku letniego (kolonie, obozy i półkolonie) ogółem w skontrolowanych placówkach 1201 uczestników, 2024 r. – 1106, w 2023 r. -1207 uczestników, w 2022 r. - 1057 uczestników.

W 2025 r. z wypoczynku zimowego w skontrolowanych placówkach **korzystało 591** uczestników, w 2024 r. – 426 uczestników, w 2023 r. - 359 uczestników, w 2022 r. - 131 uczestników.

Ogółem w 2025 r. na terenie powiatu garwolińskiego w skontrolowanych placówkach wypoczywało 1792 uczestników wypoczynku letniego i zimowego, w 2024 r. – 1532, w 2023 r. - 1566 uczestników a w 2022 r. - 1188 uczestników.

Liczbę uczestników wypoczynku w skontrolowanych placówkach w latach 2022 – 2025 przedstawia poniższy wykres:

W ramach akcji: „Bezpieczne Wakacje 2025” współpracę podjęto z Komendą Powiatową Policji w Garwolinie, Państwową Strażą Pożarną w Garwolinie i Kuratorium Oświaty w Warszawie, Delegaturą w Siedlcach.

VII. Inne działania Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży:

Pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży prowadzili także nadzór nad stosowaniem niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w szkolnych pracowniach i klasopracowniach chemicznych. W 2025 r. skontrolowano 19 klasopracowni chemicznych, w których oceniano realizację wymogów w ww. zakresie. W czasie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W zakresie nadzoru nad placówkami oświatowo-wychowawczymi oraz nadzoru nad placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży, Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży prowadziła działania kontrolne i edukacyjne. W związku z powyższym podczas każdej kontroli przeprowadzonej w stałych placówkach nauczania i wychowania oraz w placówkach wypoczynku zwracano szczególną uwagę na zapewnienie w placówkach środków higieny osobistej oraz częste wietrzenie pomieszczeń zarówno w okresie letnim jak też zimowym.

Ponadto współpracowano z innymi komórkami nadzoru PSSE w Garwolinie. Współpraca ta była prowadzona w zależności od potrzeb i problemów.

W zakresie bezpłatnego programu szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży, przy współpracy z Sekcją Epidemiologii i Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, organizowali spotkania dla rodziców w celu

prowadzenia działań oświatowo-zdrowotnych. Podczas spotkań (w tym jednego festynu) prowadzono prelekcje i dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych, udostępniano ważne linki i kody QR do stron, na których zamieszczone są informacje na temat szczepień i programu HPV oraz prowadzono indywidualne rozmowy z zainteresowanymi rodzicami. Z Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia współpracowano także podczas organizacji XXXI Festiwalu Piosenki o Zdrowiu.

Z Sekcją Epidemiologii współpracowano także w ramach opracowania informacji skierowanej do dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu garwolińskiego (w celu ich dalszego rozpropagowania wśród rodziców) na temat niewystarczającego stanu zaszczepienia populacji dzieci i młodzieży przeciwko odrze w celu ograniczenia zachorowań na tę chorobę. Współpracowano również w działaniu realizowanym przez Sekcję Epidemiologii dotyczącym spisu powszechnego szczepień ochronnych.

W ramach kontroli w 2025 r. w sposób szczególny współpracowano z:

1. OZ – przeprowadzono 8 wspólnych kontroli/ wizytacji, każdy w swoim zakresie w placówkach nauczania i wychowania, oraz 23 wspólne kontrole/wizytacje każdy w swoim zakresie w placówkach wypoczynku,
2. ZNS - przeprowadzono 7 wspólnych kontroli podczas odbiorów technicznych oraz 1 wspólna kontrola przy wydawaniu decyzji zwiększającą liczbę dzieci w żłobku,
3. BŻ - przeprowadzono 5 wspólnych kontroli placówek, w których prowadzone jest dożywianie oraz 12 wspólnych kontroli placówek wypoczynku,
4. HK - współpracowano w ramach pozyskiwania informacji dotyczących jakości wody w miejscach wykorzystywanych do kąpieli w ramach akcji letniej oraz dotyczących wyników badań wody użytkowej w placówkach wypoczynku posiadających własne ujęcie wody.

X. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA

1. Interwencje programowe.

Nazwa interwencji programowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS”</p> <p>Źródło: https://aids.gov.pl/</p>	<p>Ograniczanie zagrożeń i szkód zdrowotnych wynikających z epidemii HIV/AIDS i innych zakażeń przenoszonych drogą płciową.</p>	<p>Środowiska szkół podstawowych, ponadpodstawowych, rodzice uczniów, Grona Pedagogiczne, pracownicy placówek oświatowych. Środowiska podmiotów leczniczych. Treści programowe zostały dostosowane do poszczególnych odbiorców.</p>	<p>Rozmowy informacyjne/ instruktażowe, poradnictwo, spotkania edukacyjne, dystrybucja materiałów informacyjnych, publikacje na stronie internetowej, stoiska z materiałami informacyjnymi oraz tematyczne wystawy w holu PSSE w Garwolinie.</p>	3699
<p>#Młodzi Świadomi</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/gis/mlodzi-swiadomi</p>	<p>Program edukacyjny dotyczący chorób przenoszonych drogą płciową.</p>	<p>Program dla uczniów szkół ponadpodstawowych, klas III, IV, V.</p>	<p>Informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych. Prezentacja, wykład, filmy, ankiety.</p>	149
<p>Szczepienia przeciw HPV</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/gis/szczepienia-przeciw-hpv2</p>	<p>Program na temat zakażeń HPV i profilaktyki poprzez szczepienia ochronne.</p> <p>HPV jest jednym z najczęstszych wirusów przenoszonych drogą płciową, a zakażenie nim może prowadzić do poważnych chorób, w tym raka szyjki macicy.</p>	<p>Szczepienia są zalecane dziewczętom i chłopcom w wieku od 9 do 14 lat. Wyniki przeglądu Szczepienie powinno zostać przeprowadzone w okresie poprzedzającym inicjację seksualną – jeszcze przed potencjalnym kontaktem z HPV. Szczepiąc nastolatkę i nastolatka, możemy zapobiec wystąpieniu w przyszłości stanów nowotworowych, których przyczyną jest HPV.</p>	<p>Spotkania edukacyjne z Gronem Pedagogicznym i rodzicami. Wykład na naradzie zorganizowanej przez Kuratorium Oświaty Delegaturę w Siedlcach dla dyrektorów placówek oświatowo-wychowawczych. Rozmowy indywidualne z dyrektorami szkół i nauczycielami oraz personelem medycznym.</p>	310
<p>Bieg po zdrowie</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/bieg-po-zdrowie-program-antytytoniowej-edukacji-zdrowotnej</p>	<p>Opóźnienie lub zapobieżenie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży oraz pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego.</p>	<p>Środowiska szkół podstawowych - uczniowie klas IV i ich rodzice, Grona Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p>	<p>Wizytacje. Dyskusja, wymiana doświadczeń, spostrzeżenia, refleksje i pomysły. Dystrybucja materiałów.</p>	2324

Nazwa interwencji programowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>ARS, czyli jak dbać o miłość?</p> <p>ARS, czyli jak dbać o miłość?</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/gis/ars-czyli-jak-dbac-o-milosc--nowoczesna-edukacja-dla-młodzieży-z-akresu-profilaktyki-uzależnień</p>	<p>Ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.</p>	<p>Młodzież w wieku 15-19 lat w szkołach ponadpodstawowych, rodzice uczniów, Grona Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p>	<p>Pogadanka, wykład, film edukacyjny, prezentacja, rozmowy, projekty, praca w grupach z nauczycielami.</p>	264
<p>Skąd się biorą produkty ekologiczne</p> <p>SKĄD SIĘ BIORĄ produkty EKOLOGICZNE</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/gis/skad-sie-biora-produkty-ekologiczne--nowy-ogólnopolski-program-edukacyjny-dla-przedszkoli</p>	<p>Zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.</p>	<p>Dzieci w wieku 5-6 lat, rodzice dzieci, Grona Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p> <p>Inni odbiorcy programu po dostosowaniu treści i form przekazu.</p>	<p>Słowne: rozmowa, zagadki. Wzrokowe: oglądanie filmu, obserwacja. Czynnościowe: budowanie piramidy. Rozmowy instruktażowe, ekspozycje wizualne, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych, dystrybucja materiałów.</p>	2085
<p>Czyste powietrze wokół nas</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/gis/czyste-powietrze-wokol-nas--program-edukacyjny-dla-przedszkolaków</p>	<p>Wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą papierosy w ich obecności oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.</p>	<p>Dzieci w wieku 5-6 lat, rodzice dzieci, Grona Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p>	<p>Wycieczka, piosenka, małowanki, zabawa/ praca zmysłów, zabawa relaksująca, rysunki, ćwiczenie asertywności. Rozmowy instruktażowe, ekspozycje wizualne, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych, dystrybucja materiałów,</p>	2447
<p>Wybierz Życie – Pierwszy Krok</p> <p>Wybierz życie</p> <p>Źródło: https://edu.gwiadnanadziei.pl/programy-edukacyjne/</p>	<p>Zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i wpływu wirusa HPV na jego powstawanie. Motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.</p>	<p>Młodzież w wieku 16-19 lat w szkołach ponadpodstawowych, rodzice uczniów, Grona Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p> <p>Inni odbiorcy programu po dostosowaniu treści i form przekazu.</p>	<p>Porady/ rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, projekcje filmu, wizytacje, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie.</p>	5514

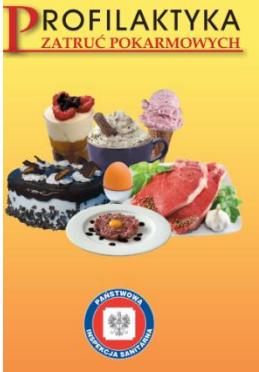

Nazwa interwencji programowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Zdrowe piersi są OK!</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/wsse-warszawa/okspiz-zdrowe-piersi-sa-ok</p>	<p>Kształtowanie wśród dziewcząt nawyku pielęgnacji piersi i dbania o nie oraz popularyzacja tych nawyków wśród kobiet z ich najbliższego otoczenia.</p>	<p>Młodzieży w wieku 16-19 lat w szkołach ponadpodstawowych, rodzice uczniów, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p> <p>Inni odbiorcy programu po dostosowaniu treści i form przekazu.</p>	<p>Porady/ rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, wizytacje, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie.</p>	<p>5807</p>
<p>Znamię! Znam je?</p> <p>Źródło: https://www.gwiadzanadziei.pl/szkolenia2</p>	<p>Budowanie świadomości, odpowiedzialnych zachowań oraz prozdrowotnych postaw wśród młodzieży w obliczu nowotworu czerniaka.</p>	<p>Młodzież w wieku 16-19 lat w szkołach ponadpodstawowych, rodzice uczniów, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p> <p>Inni odbiorcy programu po dostosowaniu treści i form przekazu.</p>	<p>Prezentacja, makieta, film, prelekcje, dyskusje, pokazy, analiza przypadków, samoobserwacja skóry, quiz, specjalistyczne wykłady online, porady/ rozmowy instruktażowe, dystrybucja programowych materiałów</p>	<p>5150</p>
<p>Podstępne WZW</p> <p>Źródło: https://www.gwiadzanadziei.pl/szkolenia2</p>	<p>Podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych oraz przeciwdziałanie chorobom zakaźnym.</p>	<p>Młodzież w wieku 16-19 lat w szkołach ponadpodstawowych, rodzice uczniów, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p> <p>Inni odbiorcy programu po dostosowaniu treści i form przekazu.</p>	<p>Tematyczne filmy/ specjalistyczne wykłady, merytoryczna prezentacja, prelekcje, rozmowy instruktażowe/ poradnictwo, dystrybucja tematycznych materiałów, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie.</p>	<p>3939</p>
<p>Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/psse-garwolin/chron-sie-przed-kleszczami</p>	<p>Podniesienie poziomu wiedzy o chorobach odkleszczowych oraz poznanie sposobów zapobiegania chorobom odkleszczowym. Uświadomienie wagi problemu ukąszeń przez kleszcze.</p>	<p>Środowiska przedszkolne, szkół podstawowych, rodzice dzieci uczestniczących w programie, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki. Środowiska podmiotów leczniczych. Ogół społeczeństwa.</p>	<p>Tematyczne filmy/, merytoryczna prezentacja, prelekcje, wykład interaktywny, dyskusja, wchodzenie w rolę, analizowanie i rozwiązywanie problemów, rozmowy instruktażowe/ poradnictwo, dystrybucja tematycznych materiałów, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie.</p>	<p>6793</p>

Nazwa interwencji programowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Trzymaj Formę!</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/gis/trzymaj-forme-program-edukacyjny-o-zbilansowanym-odzywianiu-i-aktywnosci</p>	<p>Pogłębienie wiedzy o znaczeniu prawidłowo zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka, Kształtowanie postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywnością, odpowiednią, jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną, Dostarczenie wiedzy o informacjach zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych i umiejętności korzystania z nich.</p>	<p>Uczniowie klas V – VIII szkół podstawowych.</p>	<p>Grupowe zajęcia aktywizujące na temat: aktywności fizycznej w codziennym życiu (nauka ćwiczeń i zachęcanie do innych form aktywności fizycznej) oraz zasad zdrowego odżywiania z zastosowaniem zbilansowanej diety. Rozmowy instruktażowe, ekspozycje wizualne, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych, dystrybucja materiałów.</p>	<p>4798</p>
<p>Nie pal przy mnie, proszę</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/psse-garwolin/nie-pal-przy-mnie-prosze</p>	<p>Zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu.</p>	<p>Środowiska przedszkolne, szkół podstawowych, rodzice dzieci uczestniczących w programie, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki. Środowiska podmiotów leczniczych. Ogół społeczeństwa.</p>	<p>Porady/ rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, wizytacje, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie.</p>	<p>1041</p>
<p>Znajdź właściwe rozwiązanie</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/psse-opatow/znajdz-wlasciwe-rozwiazanie</p>	<p>Zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej. Zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego, na temat zagrożeń płynących z czynnego i biernego palenia tytoniu, kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich oraz postaw asertywnych związanych z funkcjonowaniem w społeczeństwie, unikanie zachowań ryzykownych dla zdrowia.</p>	<p>Adresowany jest do uczniów starszych klas szkoły podstawowej.</p>	<p>Porady/ rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, wizytacje, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie.</p>	<p>805</p>

Nazwa interwencji programowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>#ŻyjDobrze</p> <p>#ŻyjDobrze</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/wsse-warszawa/zyjdobrze</p>	<p>Prozdrowotna kampania została zainicjowana, aby zachęcić kobiety i mężczyzn do wprowadzenia zmian na lepsze w swoim życiu po pandemii koronawirusa</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe. Dystrybucja materiałów. Ekspozycja wizualna. Spotkania edukacyjne. Publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych. Szkolenie dla nauczycieli</p>	<p>4330</p>

2. Interwencje nieprogramowe.

Nazwa interwencji nieprogramowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Światowy Dzień Zdrowia</p> <p>Źródło: https://www.who.int/campaigns/75-years-of-improving-public-health</p>	<p>Tegoroczne hasło Światowego Dnia Zdrowia - „Zdrowie dla wszystkich” zakłada, że wszyscy ludzie powinni cieszyć się dobrym zdrowiem i żyć pełnią życia w spokojnym, dostatnim i zrównoważonym świecie. Jest to podstawowe prawo każdego człowieka.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe, ekspozycje wizualne, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych.</p>	6602
<p>Światowy Dzień bez Tytoniu</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/psse-limanowa/swiatowy-dzien-bez-tytoniu-2023</p>	<p>Zwrócenie uwagi całego świata na powszechność palenia papierosów oraz jego negatywne skutki zdrowotne. Tegoroczne hasło ogłoszone przez Europejskie Biuro Światowej Organizacji Zdrowia brzmi: „Potrzebujemy żywności, nie tytoniu”.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe, ekspozycje wizualne, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych, dystrybucja materiałów.</p>	7430
<p>Światowy Dzień Rzucania Palenia</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/psse-swidnica/swiatowy-dzien-rzucania-palenia-tytoniu---17-listopada-2022-r</p>	<p>Zwrócenie uwagi całego społeczeństwa globalnie i lokalnie na skutki palenia tytoniu, a w ostatnich latach również e-papierosów. Zachęcanie osób palących do zaprzestania palenia oraz zwrócenie uwagi na fakt, że osoby niepalące mają prawo do przebywania w przestrzeni publicznej wolnej od dymu tytoniowego.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe, ekspozycje wizualne, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych, dystrybucja materiałów.</p>	4935
<p>Profilaktyka używania zastępczych środków psychoaktywnych</p> <p>Źródło: https://pixabay.com/pl/images/search/narkotyki/</p>	<p>Zwiększenie świadomości na temat rosnącego problemu stosowania zastępczych środków psychoaktywnych, szczególnie wśród młodzieży.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów spotkania edukacyjne, ekspozycja wizualna.</p>	1213

Nazwa interwencji nieprogramowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Profilaktyka chorób układu pokarmowego (Salmonellozy) oraz odzwierzęcych chorób człowieka (wścieklizna, toksokaroza, bąblowiec wielojamowy)</p> <p>Uwaga! wścieklizna u lisów!</p>	<p>Pogłębianie wiedzy na temat chorób układu pokarmowego i krwionośnego.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów spotkania edukacyjne, ekspozycja wizualna.</p>	<p>14380</p>
<p>Profilaktyka zatruc grzybami</p> 	<p>Przypominanie zasad bezpiecznego grzybobrania. Przypomnienie o tragicznych skutkach zatruc grzybami.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Pogadanki, dystrybucja materiałów, ekspozycje wizualne, rozmowy instruktażowe, spotkania edukacyjne.</p>	<p>5881</p>
<p>Profilaktyka zatruc pokarmowych</p> 	<p>Zgłębianie wiedzy na temat przechowywania żywności.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Spotkania edukacyjne, ekspozycje wizualne, rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych.</p>	<p>3004</p>
<p>Profilaktyka grypy</p> 	<p>Poszerzanie wiedzy na temat negatywnych skutków jakie niesie za sobą grypa i powikłania po chorobie. Promowanie szczepień ochronnych.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Spotkania edukacyjne, ekspozycje wizualne, rozmowy instruktażowe, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych, dystrybucja materiałów.</p>	<p>3378</p>

Nazwa interwencji nieprogramowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Europejski Tydzień Szczepień i inne tematy związane z promocją szczepień</p> <p>Zapobiegaj Chroni Szczep</p> <p>Źródło: https://szczepienia.pzh.gov.pl/dlugi-e-zycie-dla-wszystkich-to-haslo-tegorocznego-europejskiego-tygodnia-szczepien/</p>	<p>Koncentruje się na ochronie zdrowia ludzi w każdym wieku i o różnym pochodzeniu oraz przypomina o znaczeniu szczepionek na przestrzeni lat.</p>	<p>Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Ekspozycje wizualne, rozmowy instruktażowe, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych, dystrybucja materiałów.</p>	<p>5683</p>
<p>Europejski dzień wiedzy o antybiotykach</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/psse-glogow/europejski-dzien-wiedzy-o-antybiotykach-2022</p>	<p>Ma na celu zwrócenie uwagi i podniesienie świadomości społeczeństwa jak poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego stanowi zjawisko narastania i rozprzestrzeniania się oporności na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących zakażenia u człowieka.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe. Dystrybucja materiałów. Publikacje na stronie internetowej PSSE Garwolin i portalach społecznościowych. Ekspozycje wizualne. Szkolenie dla nauczycieli.</p>	<p>1384</p>
<p>Zapobieganie wszawicy</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/psse-glogow/wszawica</p>	<p>Przypominanie i poszerzanie wiedzy na temat wszawicy. Propagowanie wiedzy na temat leczenia wszawicy.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Wizytacje, pogadanki, rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie, informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych.</p>	<p>1973</p>
<p>Bezpieczne Ferie</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/psse-garwolin/ferie-zimowe-2023</p>	<p>Zwiększenie świadomości i uniknięcie negatywnych zdarzeń w czasie spędzania ferii zimowych.</p>	<p>Organizatorzy i uczestnicy wypoczynku podczas ferii zimowych, osoby korzystające z wypoczynku zimowego i zimowych atrakcji.</p>	<p>Wizytacje, porady/rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie, informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych.</p>	<p>946</p>

Nazwa interwencji nieprogramowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Bezpieczne Wakacje</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/psse-garwolin/bezpieczne-wakacje-w-powiecie-garwolinskim-pod-okiem-panstwowej-inspekcji-sanitarnej</p>	<p>Uwrażliwienie społeczeństwa na niebezpieczeństwa mogące zaistnieć podczas wakacyjnego wypoczynku.</p>	<p>Organizatorzy i uczestnicy wypoczynku podczas wakacji, osoby korzystające z wypoczynki i wakacyjnych atrakcji.</p>	<p>Wizytacje, porady/rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie, informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych.</p>	<p>3227</p>
<p>Profilaktyka wad postawy i schorzeń układu kostnego u dzieci i młodzieży</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/psse-starogard-gdanski/profilaktyka-wad-postawy</p>	<p>Zwrócenie uwagi na narastający problem wad postawy wśród dzieci i młodzieży.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Uczniowie Przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe. Dystrybucja materiałów. Pogadanki. Informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych.</p>	<p>299</p>
<p>Bezpieczny Senior</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/rodzina/sta-rt-kampanii-bezpieczny-senior-minister-malag-badzmy-solidarni</p>	<p>Podniesienie wiedzy seniorów w tematach: Zdrowie psychiczne, aktywność fizyczna, higiena, zdrowe żywienie, profilaktyka, pierwsza pomoc.</p>	<p>Seniorzy z powiatu garwolińskiego.</p>	<p>Powiatowy Dzień Seniora – spotkanie edukacyjne połączone z multimedialną prezentacją. Spotkania z seniorami w Kołach Seniorów.</p>	<p>1218</p>
<p>Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/wsse-warszawa/23-lutego--ogolnopolski-dzien-walki-z-depresja</p>	<p>Kształtowanie postaw komunikacji interpersonalnej i szacunku w grupie rówieśniczej oraz wśród osób dorosłych.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dzieci z przedszkoli. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Dystrybucja materiałów. Pogadanki. Informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych. Ekspozycje wizualne, Rozmowy instruktażowe.</p>	<p>1545</p>

Nazwa interwencji nieprogramowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Konkurs „Leśne inspiracje”</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/wsse-warszawa/trwa-ix-edycja-wojewódzkiego-konkursu-fotograficznego-pt-lesne-inspiracje</p>	<p>Uwrażliwienie młodzieży na piękno przyrody poprzez fotografię.</p>	<p>Konkurs skierowany do uczniów szkół podstawowych z klas VI, VII i VIII w roku szkolnym 2023/2024</p>	<p>Popularyzacja konkursu w szkołach podstawowych.</p>	<p>200</p>
<p>EFSA Wybieraj Bezpieczną Żywność EFSA PIORiN #PlantHealt4Life</p> <p>Źródło: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/institutions-and-bodies-profiles/efsa_pl</p>	<p>Podniesienie wiedzy na temat żywności. Zapoznanie z oznaczeniami żywności. Zwiększenie świadomości wyboru bezpiecznej i zdrowej żywności.</p>	<p>Środowiska szkół przedszkolnych, podstawowych, ponadpodstawowych, rodzice uczniów, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki. Środowiska podmiotów leczniczych. Treści programowe zostały dostosowane do poszczególnych odbiorców.</p>	<p>Tematyczne filmy/, merytoryczna prezentacja, pogadanki, prelekcje, wykład interaktywny, dyskusja, wchodzenie w rolę, analizowanie i rozwiązywanie problemów, rozmowy instruktażowe/ poradnictwo, dystrybucja tematycznych materiałów, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie.</p>	<p>3049</p>
<p>Zwiększenie świadomości w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu</p> 	<p>Działania mające na celu podniesienie wiedzy i świadomości społecznych aspektów spożywania alkoholu.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe. Dystrybucja materiałów. Ekspozycja wizualna.</p>	<p>2049</p>

Nazwa interwencji nieprogramowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Festiwal Piosenki o Zdrowiu</p> 	<p>Motywowanie dzieci i młodzieży do dbania o zdrowie, zainspirowanie ich tematyką zdrowotną, propagowanie zdrowego odżywiania, profilaktyki nałogów, profilaktyki chorób, higieny osobistej oraz bezpiecznego wypoczynku, poprzez połączenie atmosfery zabawy z popularyzacją treści prozdrowotnych.</p>	<p>Środowiska szkół przedszkolnych, podstawowych, rodzice uczniów, Grono Pedagogiczne.</p>	<p>Dystrybucja materiałów. Poradnictwo. Informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych. Organizacja festiwalu.</p>	<p>3497</p>
<p>Profilaktyka chorób onkologicznych</p> <p>Krajowy Rejestr Nowotworów</p> <p>Źródło: https://onkolia.org.pl/pl</p>	<p>Działania mające na celu podniesienie wiedzy i świadomości społeczeństwa odnośnie chorób nowotworowych i czynników zachorowania.</p>	<p>Szerokie grono odbiorców, w każdym wieku, edukacja dostosowana do wieku odbiorców.</p>	<p>Dystrybucja materiałów. Poradnictwo. Informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych.</p>	<p>3551</p>
<p>Pierwsza pomoc My ratujemy – Ktoś nas ratuje</p> 	<p>Przekazanie praktycznych umiejętności i wiedzy w zakresie udzielania pierwszej pomocy.</p>	<p>Akcja skierowana jest do szerokiego grona odbiorców w każdym wieku.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe. Dystrybucja materiałów. Ekspozycja wizualna. Spotkania edukacyjne. Informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych.</p> <p>We współpracy z Mazowieckim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża przeprowadzono dwa pięciogodzinne Kursy pierwszej pomocy z elementami „Poradnika bezpieczeństwa”, w ramach projektu pod nazwą „Odporność społeczna – PROLOG 2025” w całości sfinansowanego przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. Kursy przeprowadzono dla wszystkich pracowników PSSE w Garwolinie. Obecne były również, na zaproszenie, pielęgniarki pracujące w środowisku nauczania i wychowania. (10.12.2025 r.).</p>	<p>766</p>

Nazwa interwencji nieprogramowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Działania w zakresie podnoszenia świadomości na temat szkodliwości napojów energetyzujących</p> <p>ZAKAZ PALENIA</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/psse-garwolin/materialy-oz</p>	Edukacja społeczeństwa na temat szkodliwości napojów energetyzujących	Szerokie grono odbiorców, edukacja dostosowana do wieku odbiorców.	Informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych, pogadanki.	1216

Wyszczególnione programy są adresowane do odbiorców w zróżnicowanym wieku, są to dzieci z przedszkoli, uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych i ich rodzice.

Zagadnienia promujące zdrowy tryb życia oraz z obszaru profilaktyki chorób są treścią nauki o zdrowiu wśród pacjentów podmiotów leczniczych.

Wiele tematów wynikających z bieżącej sytuacji epidemiologicznej kraju, a także powiatu garwolińskiego publikowanych jest na stronie internetowej PSSE w Garwolinie, portalu X i Facebooku.

Treści dotyczące bezpieczeństwa zdrowia społeczeństwa naszego powiatu przekazywane są również do publikacji przez redakcje lokalnych portali internetowych.

Kształtowanie zdrowotnych postaw społeczeństwa odbywa się również poprzez indywidualne rozmowy i instruktaże, spotkania edukacyjne, w tym z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych, organizację wystaw czy stoisk informacyjno-dystrybucyjnych.

PPIS w Garwolinie oraz jego przedstawiciele, w ramach współpracy, uczestniczą w prozdrowotnych okolicznościowych imprezach prozdrowotnych organizowanych w środowiskach szkolnych oraz wśród seniorów w Klubach Seniora.

W 2025 r. odbiorcami prozdrowotnych działań edukacyjnych PPIS w Garwolinie, było około **140 000** osób.

XI. WNIOSKI

1. W 2025 roku odnotowano znaczący wzrost liczby zachorowań na niektóre choroby zakaźne w porównaniu do 2024 roku, takich jak grypa, RSV, giardioza (lamblioza).
2. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą w powiecie garwolińskim, kontrolowanych przez Sekcję Epidemiologii PSSE w Garwolinie, w 2025 roku wykazuje, że placówki spełniają wymagania sanitarno-higieniczne oraz posiadają wymagane procedury zapobiegające zakażeniom. Sekcja prowadziła nadzór nad 175 obiektami. Wykonano 164 kontrole sanitarne placówek medycznych pod względem wymagań w zakresie higieny, dezynfekcji, sterylizacji oraz ochrony przed zakażeniami.
3. W ramach nadzoru nad szczepieniami ochronnymi PSSE w Garwolinie prowadziło nadzór nad 25 punktami szczepień. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji szczepień, przechowywania szczepionek i monitorowania temperatury w urządzeniach chłodniczych do przechowywania preparatów szczepionkowych. Dodatkowo w 2025 roku na polecenie GIS, PSSE przeprowadziła w dwóch etapach spis powszechny - weryfikacja kart szczepień dotycząca obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia. Poziom wyszczepienia w powiecie garwolińskim kształtuje się na poziomie 87,78%.
4. W dalszym ciągu konieczna jest edukacja wśród rodziców i opiekunów na temat dobrodziejstwa szczepień ochronnych w zapobieganiu chorobom zakaźnym, w tym przenoszonym drogą płciową.
5. Powstają nowe obiekty sportowe i następuje modernizacja istniejących.
6. Powstają nowe placówki opieki nad dziećmi do lat 3.
7. W czasie ferii i wakacji nadzorowane turnusy wypoczynku w naszym powiecie są dobrą bazą dla dzieci i młodzieży nie tylko z powiatu garwolińskiego.
8. Prowadzony systematycznie nadzór przyczynia się do poprawy stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodnych w stacjach uzdatniania wody.
9. Systematycznie ulega poprawie stan sanitarno-porządkowy i techniczny obiektów użyteczności publicznej, takich jak zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, salony tatuażu i odnowy biologicznej, hotele, dworce, domy pomocy społecznej, czy cmentarze.
10. W 2025 r. wydano łącznie 131 opinii sanitarnych w zakresie zagadnień Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, co jest ilością porównywalną do roku 2024, w którym wydano 155 opinie, nieznacznie zmalała ilość zakończonych inwestycji (w 2025 roku wydano 55 opinii dopuszczających do użytkowania, a w roku 2024 było 57 takich opinii).
11. W roku 2025 w związku z nowelizacją ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2024, poz. 1130, z późn. zm.), na podstawie art. 53 ust. 4 pkt 2a i art. 64, wydano 49 postanowień dla uzgadnianych projektów decyzji o warunkach zabudowy, w tym 10 dotyczących projektu uzgodnienia lokalizacji inwestycji celu publicznego, na 3055 wszystkich wniosków.
12. W roku 2025 na podstawie §12 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 października 2023 r. w sprawie przygotowania i wykorzystania podmiotów leczniczych na potrzeby obronne państwa (Dz. U. z 2024 r., poz. 1456), uzgodnionych zostało 13 planów organizacji i funkcjonowania zespołów zastępczych miejsc szpitalnych na potrzeby obronne państwa na terenie miast i gmin w powiecie garwolińskim.
13. Podczas kontroli w nadzorowanych zakładach pracy nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych, które stwarzałyby zagrożenie dla zdrowia lub życia pracowników.
14. Na terenie powiatu garwolińskiego wzrasta liczba nowych zakładów pracy (nadzorem objęto 8 nowych zakładów pracy).

15. W porównaniu do roku ubiegłego w 2025 r. zmalała o 8 liczba przypadków stwierdzonych chorób zawodowych.
16. Podczas kontroli prowadzona była edukacja wszystkich uczestników łańcucha żywnościowego, producentów oraz dystrybutorów żywności celem zwiększenia jakości produkowanej i dystrybuowanej żywności.
17. W związku ze wzrostem powiadomień w systemie RASFF dotyczących stwierdzenia obecności pał. Salmonella w badanej żywności, edukowano przedsiębiorców w zakresie zapobiegania zatruciom pokarmowym.
18. Systematyczny nadzór i edukacja u producentów żywności przyczynia się do zwiększenia świadomości oraz do poprawy jakości zdrowotnej produkowanych środków spożywczych w zakładach na terenie powiatu garwolińskiego